Önkormányzati Hírlevél

2026. évi 7. szám

JÚNIUS 24.

VIDÉK- ÉS TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI MINISZTÉRIUM

A Vidék- és Településfejlesztési Minisztérium elektronikus hírlevele az önkormányzati tisztségviselők és tisztviselők számára.

Tartalom

SZERKESZTŐI ROVAT 2

Elérhető az Önkormányzatok elektronikus hatásköri jegyzéke kiadványunk XXIX. évfolyam 1. száma 2

JELENTÉSEK, TÁJÉKOZTATÓK 3

Lezárult az Együttműködésben a klímatudatos vízgyűjtő-gazdálkodásért című LIFE LOGOS 4 WATERS projekt 3
Szögligeten járt az Európai Falumegújítási Díj nemzetközi zsűrije 13
Visszaállítják az építéshatósági rendszer nyilvános felületét 15
A vízmegtartáson és vízpótláson van a hangsúly 15
Továbbra is jelentős különbségek vannak a települések népességalakulásában 16
Ne várjunk őszig a kéményellenőrzéssel! 16
Hogyan tehető vonzóvá a helyi politikai tisztség? 17
Generációváltás a közigazgatásban 20
Több százezer rászorulóhoz jutnak el az alapvető segítséget nyújtó támogatási csomagok 22
GYALOGLÓ HÍREK – Közösség, mozgás, összefogás – egyre több település kapcsolódik a MOSA programjaihoz 23

ÁSZ JELENTÉSEK 24

Szakmai javaslatok a helyi ingatlanadóztatási gyakorlat hatékonyságának növeléséhez 24

FÓKUSZBAN AZ IKIR – HELYI KÖZSZOLGÁLTATÁS INFORMÁCIÓS RENDSZER 30

Az IKIR hasznosítása a hétköznapi munkában 30

FIGYELMÉBE AJÁNLJUK 32

Tourinform Plusz - Emelt szintű lokális turizmus szervezés a gyakorlatban 32
Válogatás a Lechner Tudásközpont anyagai közül 38

PÁLYÁZATI HÍREK 39

Két győztese lett az Év Kerékpárútja 2026 szavazásnak 39
Támogatásban részesülnek az önkéntes tűzoltó egyesületek 40
Idén is támogatásban részesülnek az önkéntes mentőszervezetek 41
Több száz település nevezett a Virágos Magyarország versenyre: indul a helyszíni zsűrizés 41
REGIOSTARS 2026 43

SZERKESZTŐI ROVAT

Elérhető az Önkormányzatok elektronikus hatásköri jegyzéke kiadványunk XXIX. évfolyam 1. száma

Elérhető az Önkormányzatok Elektronikus Hatásköri Jegyzékének **XXIX. évfolyam 1.** (2026. I. negyedévi) **száma**.

A képviselő-testület, a bizottság, a polgármester, a jegyző és az ügyintéző feladat- és hatásköreit ágazatoknak megfelelő bontásban tartalmazó hatásköri jegyzék megtalálható a Kormányportálon (www.kormany.hu), illetve az alábbi képre kattintva közvetlenül elérhető.

A képre kattintva kiadványunk közvetlenül elérhető.

Készítette: Vidék- és Településfejlesztési Minisztérium, Önkormányzati Főosztály

JELENTÉSEK, TÁJÉKOZTATÓK

Lezárult az Együttműködésben a klímatudatos vízgyűjtő-gazdálkodásért című LIFE LOGOS 4 WATERS projekt

2025 december 31-ével sikeresen lezárult az Önkormányzati Államtitkárság 2021 októberében indult LIFE20 CCA/HU/001604 azonosító számú, „*Együttműködésben a klímatudatos vízgyűjtő-gazdálkodásért*” elnevezésű LIFE LOGOS 4 WATERS projekt. Elsődleges célkitűzésünk a természetalapú megoldások segítségül hívásával a víz visszatartásán alapuló vízgazdálkodási tevékenység ösztönzése volt. Ezáltal a klímaváltozás negatív hatásainak ellensúlyozására tett intézkedések és cselekvések hatékonyabbá tételének elősegítése települési és területi léptékben. A projekt – mint ahogyan az előzményének tekinthető LIFE-MICACC projekt is – a **települési önkormányzatokat** helyezi fókuszba, hiszen az éghajlati és időjárási szélsőségek következményeinek elsődleges elszenvedői a helyi közösségek.

Partnerek

+További 17 együttműködő szakmai szervezet.

1. A projekt dióhéjban

A LIFE LOGOS 4 WATERS projekt célja a **magyarországi önkormányzatok éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodási képességének erősítése**, különös tekintettel a vízgazdálkodási kihívások – az aszályok, villámárvizek, vízhiány és szélsőséges csapadékesemények – kezelésére. A projekt központi eleme a **természetalapú megoldások és természetes vízmegtartó intézkedések gyakorlati alkalmazásának elterjesztése** volt települési és kisvízgyűjtő szinten, amelyet az **önkormányzatok együttműködésére alapozva**, a különböző érintett szakterületek – különösen a vízügy, területfejlesztés, településtervezés, természetvédelem, mérnöki és hatósági területek – bevonásával, **ágazatok közötti együttműködésben** valósítottunk meg.

A projekt **elsődleges célcsoportjai** az önkormányzatok, vízügyi szakemberek és tervező mérnökök, hatóságok, oktatási szereplők, valamint a helyi közösségek és lakosság. A Minisztérium koordináló kedvezményezettként felelt a projekt stratégiai irányításáért, a partnerség működtetéséért, az önkormányzati kapcsolatok koordinálásáért, valamint az eredmények országos szintű hasznosításának és szakpolitikai beépülésének elősegítéséért.

A projekt stratégiai jelentőségét az adta, hogy a korábbi, elsősorban települési szintű **klímaadaptációs megközelítést kisvízgyűjtő szintű együttműködéssé fejlesztette tovább**, és egy olyan **integrált modell**t (többszintű klímakormányzás) tesztelt, amely hosszú távon hozzájárulhat a vízvisszatartáson alapuló vízgazdálkodás hazai elterjesztéséhez. A projekt épít a LIFE-MICACC projekt eredményeire, ugyanakkor új elemekkel – többek között önkormányzati támogatási programokkal, döntéstámogató eszközökkel és részvételi tervezési modellekkel – **bővíti a hazai klímaadaptációs eszköztárat**.

A projekt végére egy országosan is alkalmazható, **átültethető klímaadaptációs modellt** hoztunk létre, amely demonstrációs beavatkozásokon, módszertani útmutatókon, képzéseken, döntéstámogató rendszereken és vízgyűjtő szintű együttműködéseken keresztül segíti az önkormányzatokat. A projekt eredményeként **közel 30 természetes vízmegtartó beavatkozás** valósult meg, **több mint 46 ezer m³ új vízmegtartó kapacitás** jött létre, valamint olyan **szakpolitikai és finanszírozási megoldások** születtek – mint a KEHOP Plusz Zöld-kék infrastruktúra fejlesztések településeken c. felhívás –, amelyek hosszú távon is támogatják a klímaalkalmazkodást Magyarországon.

A dombvidéki mintaterületet bemutató szórólap

A síkvidéki mintaterületet bemutató szórólap

2. Síkvidéki mintavízgyűjtő terület

A síkvidéki mintavízgyűjtőn partnerünk a Bács-Kiskun vármegyei Bátya község települése volt, ahol négy környező településsel együtt alkották a vízgyűjtő területet és valósítottak meg összehangolt beruházásokat természet alapú megoldások használatával.

Holtágak rehabilitálása Bátyán és Drágszélen

Az eltűnőben lévő egykori folyómedrek egyike, a 2 km hosszú Holt-Vajas éppen Bátya és Kalocsa határán ágazik ki a Sárközi-I. főcsatornából, egy másik, 3 km hosszúságú meder pedig Drágszél határában kanyarog keresztül az Árpás-csatorna és a Sárközi-III. főcsatorna közötti szántókon. A projektben ezeket a mellékágakat tettük újra képessé a vízrendszerben megjelenő többletvizek befogadására, visszatartására és ezáltal a talajba történő beszivárogtatásra.

Bátyán a Holt-Vajas első, mintegy 400 méteres szakaszát kikotortuk, és vízvisszatartó műtárgyat építettünk, amely lehetővé tette a többletvíz biztonságos, szabályozható módon történő visszatartását. Drágszélen szintén kapcsolatot alakítottunk ki a Sárközi-III. főcsatorna és a tőle eddig elzárt meder első 2 km-es, kb. 16 hektár nagyságú szakasza között, ahova a csatornában megjelenő többletvizek egy szabályozható zsilipen át folyhatnak majd be. A rehabilitált, vízrendszerbe visszakapcsolt mellékágak egyszerre képesek mentesíteni a belvízelvezető csatornákat a többletvizektől, és visszatartani ezeket a vizeket a vízhiányos, aszályos időszakokra, emellett folyamatosan a talajba szivárogtatják a többletvizeket, ezáltal táplálva a talajvízszintet a területen.

Települési zöld-kék infrastruktúra Kalocsán és Foktőn

Kalocsán a házak és a csatorna között található öt mélyen fekvő területen (korábbi agyagnyerőhelyen) öt lépcsős komplex rendszer került kialakításra, mely növeli a területek biodiverzitását, esztétikai, rekreációs és edukációs értékét. Emellett kiépült a Csorna-Foktői-csatornából történő vízbeeresztés lehetősége is, illetve, ha úgy adódik, hogy a rendszer túltelítődik, a víz kiszivattyúzására is van lehetőség, ezáltal védve a környező ingatlanokat. Keletről indulva az első mélyedésben **új tó és rekreációs terület**, a másodikban egy nemesnyaras ültetvényből átalakított természetközeli **ártéri erdőt idéző diverz élőhely** jött létre. A három nyugati, korábban is vízfelülettel rendelkező területek egyikében pedig egy erdei iskolai foglalkozások megtartására alkalmas **pihenőhely és bemutatóközpont** került kialakításra. A megvalósuló beavatkozások jó példái, hogy városi környezetben is kialakíthatók zöld-kék infrastrukturális elemek. Foktőn egy nagy, 1,5 hektáros mélyfekvésű nádas területen került sor a meder természetközelivé alakítására, amiben megjelenik az állandó vízfelszín és a magasabb, de víztározásra még mindig alkalmas vízparti élőhely is. A település tervei között szerepel, hogy a belterületre hulló csapadékvizeket teljes mértékben ebbe a tározóba vezessék, egy része már most is itt kerül tározásra. Ha ez a víz nem lenne elég a vizesélőhely fenntartására, a vízpótlást a Csorna-Foktői csatorna többletvizeiből egy szivattyú teszi lehetővé.

Többfunkciós zöld-kék közösségi terek bemutatása Dusnokon

Dusnokon már a projekt előtt is több olyan vízfelület volt, ami egyszerre üde színfoltja a településnek, és segít kiegyenlíteni a vízjárásban és csapadékban mutatkozó szélsőségeket, így védve a települést. Ilyen például a Bara-tó és szabadidőpark, ami a település központjában, egy mélyen fekvő részen helyezkedik el. A tó folyamatos vízfelszínt biztosít a kikapcsolódáshoz a park legmélyebb részén. Heves esőzésekkor azonban a tó kiárad a körülötte elterülő, nála magasabban fekvő, de még mindig a lakóházak szintje alatt húzódó szabadidőpark területére, így egyszerre teszi lehetővé a vízvisszatartást, és védi a település belterületét az elöntéstől. Dusnokon az ilyen jellegű (és a projekt keretében is megvalósuló) vízvisszatartó jó gyakorlatok kerülnek bemutatásra egy településen belüli tanösvény keretében.

3. Dombvidéki mintavízgyűjtő terület

A projekt dombvidéki mintaterületén Püspökszilágy vezetésével a Szilágyi- és a Gombás-patak vízgyűjtőjén található kilenc önkormányzat együttműködésében megvalósult, kisléptékű vízmegtartó és lefolyáslassító beavatkozások valósultak meg, amelyek segítenek elindulni a klímatudatos vízgyűjtő-gazdálkodás felé.

Élő és holtfa-sövények telepítése

Vácduka szélén, az új „konténeriskola” feletti domboldalon, újonnan kiparcellázott, de beépítetlen területen egy 120 m hosszú „Benjes-sövényt” telepítettek, élősövény kiegészítéssel. A cölöpsorok közé a lejtőre merőlegesen holtfából, ágakból rakott fonott sövény és élő cserjesor készült, melynek célja a lefolyás lassítása, az erózió mérséklése, a talajlemosódás és a sárelöntések megelőzése. A jövendő belterületi részeken az élősövény később, a telkek beépítése után is fennmarad. Hasonló holtfa- és élő sövények telepítése történik Püspökszilágyon is egy mezőgazdasági művelés alatt álló domboldalon.

Vízmosáskötés az árkos erózió ellen

Püspökhatvanban a Takács-hegy felől mélyen bevágódott vízmosásokon érkező csapadék a falu végén lévő házaknál rendszeres elöntést okoz. A probléma mérséklése érdekében 5 db különböző típusú energiatörő, lefolyáslassító, rönk- és terméskő gátat helyeztük el a vízmosások felső szakaszán, ahol a szántóföldről érkező vizek mozgási energiája jelenleg megnövekszik. A vízmosáskötő gátak lelassítják a víz sebességét, ezzel késleltetik az összegyülekezést, felfogják az iszapot, hordalékot, mérséklik a károkozást és a víz beszivárgását is segítik.

Kisebb vízmosásokban sorozatos alkalmazással a gátak a vízmosás visszatöltődését, eredeti szintre visszahozását is segíthetik.

Lefolyáslassítás szivárgó rönkgátakkal

A szivárgó rönkgátak nagy esők idején a lefolyó víz és a hordalék egy részét visszatartják, ezzel az árhullámot lelassítják. Ha a felső vízgyűjtőn sok helyen alkalmazzák őket, képesek az árhullám csúcsát ellaposítani és csökkenteni a vízkárok gyakoriságát. Ugyanakkor a patakok kisvízhozama és az élőlények átjutnak a rönkök alatt és között hagyott réseken, ezért időszakos vagy állandó vízfolyásokon nem jelentenek átjárhatatlan ökológiai akadályt. Váckisújfalun a belterület határában, erdőterületen, időszakos vízfolyások és száraz medrek találkozásánál épült 2 db rönkgát, hogy megelőzzék a falu átereszeinek és árkainak feltöltődését. Hasonló lefolyáslassító, hordalékfogó, energiatörő rönkgát épült hét további helyszínen: Kosdon a Rádi-patakon, amely a Rádot fenyegető elöntést mérsékli; Kisnémediben a Némedi-patak felső folyásán; Galgagyörk felett egy Natura 2000 státuszú vizesélőhely alatt, amely így annak vízellátását is javíthatja; Pencen egy vizenyős kaszálót átszelő árokban két helyen és a Penci-ág egy mélyen bevágódott szakaszán; Vácdukán egy vízlevezető árokban; és Püspökszilágyon a Gombás-patak legelőkön futó, legfelső szakaszán.

Patakrehabilitáció segítése és bemutatótér

A Szilágyi-patak Püspökszilágy alatti szakaszának kiegyenesített medre egy széles, egykor vízjárta völgytalpon halad. A mederben itt elhelyezett rönkgát célja a vízháztartás és az ökológiai állapot javítása. Segítségével a Szilágyi-patak nagyvízi vízhozama kiléphet az erdős-nádas ártérre és az egykori sekély, kanyargós mederbe juthat. Ezzel lassul a lefolyás, javul az ártéri élőhelyek vízellátása és emelkedhet a talajvízszint is. Ugyanitt készült egy tanösvény és kültéri bemutatótér, amely a vízmegtartás elveit és hagyományait mutatja be interaktív módon az idelátogatóknak.

4. A projekt szakmai céljai és fő tevékenységei

Fő célok:

1. **A vízvisszatartáson alapuló, klímaadaptív vízgazdálkodási szemlélet elterjesztése**

   Önkormányzati és vízgyűjtő szintű természetalapú megoldások – különösen az ökoszisztéma-alapú vízvisszatartási gyakorlatok – alkalmazásának ösztönzése.
2. **Az önkormányzati kompetencia és szakmai kapacitások fejlesztése**

   Tudásanyagok, módszertanok, képzések és döntéstámogató eszközök létrehozása a települési és területi klímaadaptáció gyakorlati támogatására.
3. **Integrált, együttműködésen alapuló, többszintű klímakormányzási modell kialakítása**

   Önkormányzatok, szakmai szervezetek és helyi közösségek bevonásával működő vízgyűjtő szintű tervezés és döntéshozatal kialakítása és támogatása.

Fő tevékenységek:

- **Természetes vízmegtartó megoldások gyakorlati megvalósítása és demonstrációja** síkvidéki és dombvidéki mintaterületeken, a klímaadaptációt támogató beavatkozások tesztelésével.
- **Módszertani anyagok, útmutatók és replikációs tervek kidolgozása** a természetalapú megoldások hazai elterjesztésének és önkormányzati alkalmazásának támogatására.
- **Önkormányzati kapacitásfejlesztés és tudásmegosztás** képzések, e-learning programok, workshopok és szakmai rendezvények megvalósításával.
- **Integrált Önkormányzati Döntéstámogató Platform**, mint döntéstámogató **eszköz fejlesztése, mely strukturált formában teszi elérhetővé** a helyi klímaadaptációs tervezést és a megalapozott döntéshozatalt támogató eszközöket.
- **Vízgyűjtő szintű együttműködések és partnerségi modellek kialakítása** az önkormányzatok, szakmai szereplők és helyi érintettek bevonásával.
- **Nemzetközi tapasztalatcsere és hálózatépítés** tanulmányutak, jó gyakorlatok és szakmai kapcsolatok révén.
- **Lakossági kommunikációs és szemléletformáló tevékenységek megvalósítása**, környezeti nevelési program a klímatudatosság és a természetalapú megoldások ismertségének növelése érdekében.
- **Önkormányzati pályázati programok** (települési és kisvízgyűjtő szintű) lebonyolítása;
- **Monitoring módszertan** fejlesztése és eszközök telepítése, hatáselemzés.

5. Legfontosabb eredmények

Demonstrációs beavatkozások és kézzelfogható klímaadaptációs eredmények

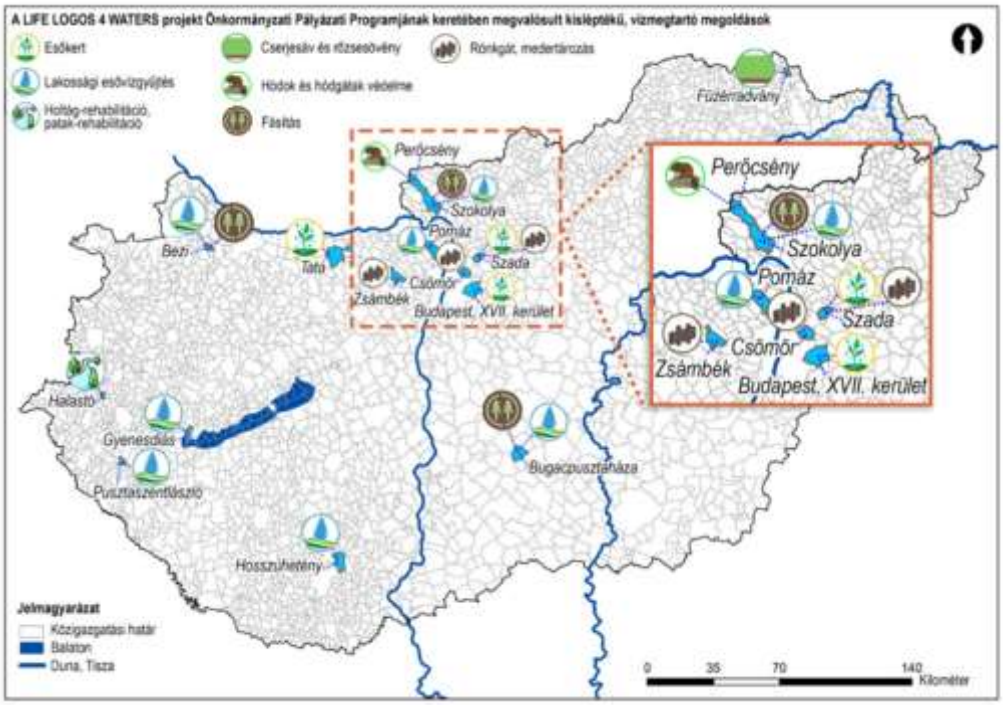
- Közel **30 természetes vízmegtartó beavatkozás** valósult meg (eredeti cél: 20).
- Több mint **46 800 m³ új vízmegtartó kapacitás** jött létre.
- **60 önkormányzat** került közvetlenül bevonásra a projekt megvalósításába.
- A beavatkozások közvetlenül több mint **32 ezer lakost érintenek.**

Új önkormányzati támogatási modellek kialakítása

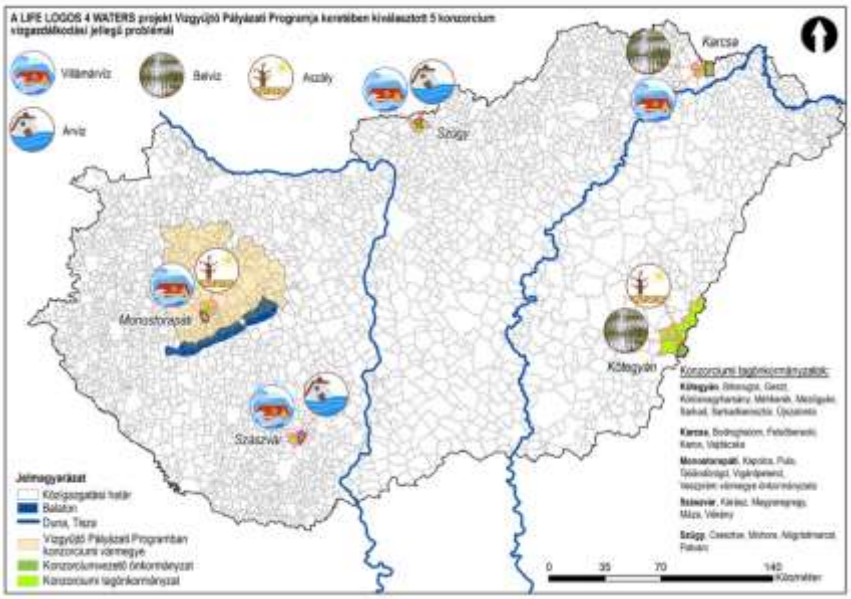
Önkormányzati Pályázati Program – melynek keretében hazai önkormányzatokat támogattunk kisléptékű, természetalapú és költséghatékony megoldások megvalósításában. A településeken természetalapú megoldásokkal történő vízvisszatartás és klímaalkalmazkodási megoldások valósultak meg, melyek egyben településkép-szépítést eredményeztek a településeken.

Az **Önkormányzati Pályázati Program**, melynek keretében 86 pályázatból 16 támogatott projekt tudott megvalósulni (pénzügyi támogatásból).

Vízgyűjtő Pályázati Programban az önálló települési közigazgatási határokat átlépve, kisvízgyűjtő-szintű konzorciumok pályázhattak. A települési önkormányzatok mellett vármegyei önkormányzatok is részt vettek a programban. Rendkívül nagy érdeklődés övezte a második pályázati programot is, melyben összesen 39 konzorciumi pályázat érkezett be, amelyben mintegy 195 település és 5 vármegyei önkormányzat is szerepelt. A pályázatok nagyívű, komoly szakmai színvonalú és megalapozottságú munkákat tükröztek, amelyekből összesen 5 konzorcium részesült szakértői támogatásban a többkörös kiértékelések eredményeként. A pályázati program során a nyerteseknek átfogó szakértői támogatást nyújtott olyan önkormányzati partnerségek részére, amelyek korábban nem voltak képesek (pénzügyi vagy szakmai erőforrások hiánya miatt) az ilyen típusú koncepció közös kidolgozására. A befejezett műszaki koncepciók modellként szolgálhatnak más önkormányzati csoportok számára, hogy hogyan alkalmazzák a vízgyűjtő szintű modellt az általános döntéshozatalban egyaránt, túllépve a környezeti kihívások kezelésén. Az ilyen típusú együttműködések alapul szolgálhatnak más finanszírozási programokon való részvételhez, ahol elvárásként jelenik meg az együttműködés ilyen, vagy ehhez hasonló formája.

Az önkormányzati pályázati program eredményeit bemutató kisfilm elérhetősége: https://youtu.be/5M6EhS0HHMw

Integrált Önkormányzati Döntéstámogató Platform (IÖDP)

A projekt egyik legfontosabb szakmai eredménye az úgynevezett Integrált Önkormányzati Döntéstámogató Platform, amely egy olyan online felület, ahol hazai és nemzetközi adatbázisok, eszközök, útmutatók és jó gyakorlatok érhetők el egy helyen. A platform célja, hogy

- az önkormányzatok: naprakész adatokra,
- egyszerűen használható tervezési eszközökre
- és megbízható szakmai háttéranyagokra támaszkodhassanak döntéseik során.

Kiadványok, tanulmányok, szemléletformáló eszközök és jógyakorlat gyűjtemény

A LIFE LOGOS 4 WATERS projekt során számos kiadvány, szemléletformáló eszköz és szakmai kiadvány készült mind önkormányzati- és vízügyi szakembereknek mind pedig a helyi gazdálkodóknak és a lakosságnak. Ezek közül is kiemelkedően hasznosak lehetnek az alábbi kiadványaink:

- a Vízgyűjtő szintű önkormányzati együttműködésről,
- a közvetlen EU-s pályázatokról,
- valamint a helyi gazdálkodóknak szóló kiadványaink.

Ezen túl számos tanulmány található még weboldalunk dokumentumtárában. Továbbá elérhető egy online **Jó gyakorlatok** gyűjtemény is, amely fenntartható, természetalapú vízgazdálkodási megoldásokat mutat be Európából és Magyarországról. A gyűjtemény a valós projekttapasztalatokra épülő, adaptálható példákat tesz elérhetővé az önkormányzatok, szakemberek és minden érdeklődő számára.

A LIFE LOGOS 4 WATERS számokban

- 100 rendezvényen mutattuk be a projektet
- 21 roadshow alkalom – több mint 5500 megtett km
- 2110 a projektrendezvényeken résztvevők száma
- 3 hazai és 3 külföldi kapcsolatépítő találkozó
- 3 külföldi tanulmányút

- 286 önkormányzat vett részt a pályázati programokban
- 5 továbbképzési tananyag és további 5 módszertani útmutató, segédlet
- Több mint 200 vízépítő mérnök és vízépítési szakember vett részt a 2 pilotképzésen 2025 őszén
- Közel 90 önkormányzati és 30 vízügyi hatósági szakember vett részt online képzéseinken
- 40 pedagógus végezte el a Víztükör tanártréninget
- 1300 diák vett részt Víztükör órán

- 6 tájékoztató, szemléletformáló kisfilm
- 4 social media kampány
- 4 interaktív online játék a viztukor.hu oldalon
- 222 sajtómegjelenés

- 250 000 néző látta az Eltékozolt vizeink című filmet YouTube-on
- Több mint 3 millió elérés a közösségimédia-felületeinken
- Közel 68 000 honlaplátogató
- 5500 látogató a viztukor.hu weboldalon

- 34 természetalapú beavatkozás, közel 46 900 m³ vízmegtartó kapacitás
- 31 000 m² új vagy rehabilitált vízfelületet
- 6%-kal nőtt a természetes vízmegtartó megoldások ismertsége
- A projekt felkerült az ENSZ jó gyakorlatai közé
- A püspökszilágyi mintaterület bekerült az URBACT program jó gyakorlatai közé, olyan városok mellett, mint Párizs vagy Barcelona

Ahogyan a fentiekben röviden összegzett, illetve ahogyan a projekt neve is tükrözi, a LIFE LOGOS 4 WATERS-nek az önkormányzatok klímaváltozás elleni küzdelmének erősítése, a számukra rendelkezésre álló lehetőségek bővítése, illetve mindezekhez a legfontosabb eszköz, a tudás megosztása és széleskörű disszeminációja képezte az alapelvét. Az elméleti ismereteket a gyakorlatban is hasznosítva – a minta-vízgyűjtő területeken, valamint a pályázati programokban nyertes önkormányzatok területén megvalósítva – **mintaértékű beavatkozások**at tudtunk létrehozni, amelyek más, hasonló kihívásokkal szembenéző települések számára is **megoldási lehetőségként szolgálhatnak** nem csupán rövid, hanem hosszútávon mérve.

A természetben megtalálható eszközök alkalmazása a fenntarthatóság egyik kulcstényezője, amelyet egyre szélesebb körben alkalmazva, a települési, majd a térségi léptéktől egészen országos szintig eljutva hozzájárulhatunk a klímaváltozás által okozott károk megelőzéséhez, de legalább mérhető enyhítéséhez. Ugyan a LIFE LOGOS 4 WATERS projekt lezárult, de az Önkormányzati Projektkoordinációs Főosztály csapata továbbra is elkötelezett az önkormányzatok klímalkalmazkodásának támogatása mellett. Éppen ezért szeretnénk a figyelmükben ajánlani a 2025 októberében indult LIFE COOL ZONE projektünket is, ami a városi hőszigethatás mérséklésével foglalkozik funkcionális várostérségi szinten.

Készítette: Vidék- és Településfejlesztési Minisztérium, Önkormányzati Projektkoordinációs Főosztály

Szögligeten járt az Európai Falumegújítási Díj nemzetközi zsűrije

Szögliget a 2025. évi Magyarországi Falumegújítási Díj hazai nyerteseként képviseli Magyarországot az EV!RA – European Village Renewal Award 2026 európai falumegújítási versenyen. Ennek keretében 2026. május 12-én a településre látogatott a nemzetközi zsűri delegációja, hogy a benyújtott pályázati anyagokon túl személyesen is megismerje a helyi fejlesztéseket, közösségi kezdeményezéseket és a település jövőbeli elképzeléseit. A Szögligetre szervezett helyszíni bejárás 8:30 és 12:30 között zajlott.

A nemzetközi zsűri tagjai Petra Eichlinger, az Alsó-ausztriai Tartományi Kormányhivatal építésügyi igazgatóságának településkép-védelmi osztályvezetője, Wacław Idziak lengyel szociológus és kulturális szakértő, valamint Heiko Vogt német építész, a Szász Tartományi Infrastrukturális és Regionális Fejlesztési Minisztérium vidéki fejlesztési tanácsadója voltak. A helyszíni látogatás célja az volt, hogy a zsűri közvetlen benyomást szerezzen a településen megvalósult projektekről, azok helyi beágyazottságáról, valamint a fejlesztések mögött álló közösségi összefogásról.

1. ábra Csoportkép a bejáráson

A programon részt vett többek között Kivés Zoltán önkormányzati helyettes államtitkár, Laib Eszter, az Önkormányzati Projektkoordinációs Főosztály vezetője, valamint a főosztály több munkatársa is. A bejárásba a helyi közösség és a térségi partnerek is bekapcsolódtak: jelen volt több civil és közösségi szereplő, köztük a Szádvárért Baráti Kör Egyesület, a Szögligeti Polgárőr Egyesület, valamint a Ménes Völgyi Tudásvető Alapítvány képviselői is. A programhoz egyházi, térségi és határon átnyúló együttműködési partnerek is kapcsolódtak.

A látogatás során a település bemutatta azokat a fejlesztéseket és közösségi kezdeményezéseket, amelyek hozzájárultak ahhoz, hogy Szögliget hazai szinten elnyerje a Magyarországi Falumegújítási Díjat, és ezt követően Magyarország képviseletében részt vehessen az európai megmérettetésben. A helyszíni bejárás egyben lehetőséget adott arra is, hogy a nemzetközi zsűri közvetlen párbeszédet folytasson a helyi szereplőkkel, és átfogó képet kapjon a település eredményeiről, adottságairól és jövőbeli céljairól. A verseny szemlélete szerint a helyszíni látogatás nem pusztán értékelés, hanem szakmai tapasztalatcsere és közös gondolkodás is.

2. ábra Közös fotó a nemzetközi zsűri tagjaival

Az EV!RA 2026 versenyben összesen 25 település vesz részt, a nemzetközi zsűri pedig valamennyi helyszínt felkeresi. A döntésről a zsűri a tervek szerint 2026 júniusának végén, július elején ad tájékoztatást, a díjátadó ünnepséget pedig 2026. szeptember 11-én rendezik meg a csehországi Kostelní Lhotában. Bízunk benne, hogy Szögliget példaértékű településfejlesztési gyakorlata a nemzetközi értékelés során is méltó elismerésben részesül.

Készítettem: Vidék- és Településfejlesztési Minisztérium, Önkormányzati Projektkoordinációs Főosztály

Visszaállítják az építéshatósági rendszer nyilvános felületét

A kormány ismét nyilvánosan hozzáférhetővé teszi az építési engedélyezési eljárások elektronikus rendszerének egy részét. A változás révén a lakosság, a szakmai szervezetek és az önkormányzatok könnyebben követhetik a beruházásokkal kapcsolatos információkat.

Újra elérhetővé válik az Építésügyi hatósági engedélyezési eljárást Támogató Elektronikus Dokumentációs Rendszer (ÉTDR) nyilvános felülete. A döntés értelmében a jövőben ismét hozzáférhetők lesznek azok az alapvető információk, amelyek az építési engedélyezési eljárásokhoz kapcsolódnak.

A nyilvános hozzáférést korábban megszüntették, ami több szakmai és civil szervezet szerint megnehezítette a nagyobb beruházások nyomon követését. Az új szabályozás célja, hogy erősítse az építésügyi folyamatok átláthatóságát, miközben továbbra is biztosítja az adatvédelmi követelmények érvényesülését.

Az ÉTDR rendszer az építési engedélyezési eljárások egyik legfontosabb elektronikus felülete. A nyilvános adatok révén a helyi közösségek, a szakmai szervezetek és az önkormányzatok is könnyebben tájékozódhatnak a tervezett fejlesztésekről és beruházásokról.

A változás különösen fontos lehet a településfejlesztési, városképi és építészeti kérdésekkel foglalkozó önkormányzatok számára. Az építési ügyek nyilvánossága hozzájárulhat ahhoz, hogy a helyi közösségek időben értesüljenek a környezetüket érintő beruházásokról és fejlesztési elképzelésekről.

A módosítás az építésügyi eljárások átláthatóságának erősítését szolgálhatja, amely az önkormányzatok és a lakosság számára egyaránt fontos szempont a települések jövőjét érintő döntések során.

Forrás: www.onkormanyzatiklub.hu

A vízmegtartáson és vízpótláson van a hangsúly

A vízügy országszerte mintegy nyolcmillió köbméter vizet juttatott ki helyi vízpótlások keretében holtágakba, természetvédelmi területekre, elsősorban ökológiai céllal. A május közepén alakult Országos Vízügyi Koordinációs Központ tudatta ezt az MTI-vel.
A koordinációs központ folyamatosan engedélyezi azokat a vízpótlásokat, amelyeket nemzeti parkokkal, önkormányzatokkal, civilekkel közösen valósítanak meg a vízügyi igazgatóságok. Az ország területén már huszonhét helyszínen zajlik holtágak ökológiai vízpótlása, természetvédelmi területek vízellátása, nem állami kezelésben lévő csatornák feltöltése. A további lehetőségekről folyamatos az egyeztetés.

A legtöbb helyen szivattyúk segítségével végezhető a feladat, például a Szikrai-Holt-Tiszánál és az Alpári-Holt-Tiszánál, a Tiszadobi-holtágnál, a Tiszaugi-Holt-Tiszánál, a Bodrog Keleti-holtágánál, a Tunyogmatolcsi-Holt-Szamosnál, a Dabasi-Turjános természetvédelmi területen és a Fokorú-puszta vizes élőhelyen. A Tolnai-holtágak vízpótlása a Sió-árvízkapu duzzasztásának köszönhetően gravitációsan megoldható. Az ezekre a területekre kivezetett víz mennyisége május 31-éig megközelítette a nyolcmillió köbmétert. Hamarosan újabb területeken lesz vízpótlás.

A vízügyi ágazat emellett továbbra is a vízmegtartásra és a térségi vízpótlásra törekszik saját területein, a vízkormányzást szolgáló műveket zárva tartja. A visszatartott víz mennyisége jelenleg a duzzasztott folyómedrekben, csatornákban és tározókban 632 millió köbméter. Az aktuális intézkedések pedig az előre jelzett eső, valamint a vízfolyásokon várható kisebb vízszintemelkedésekből adódó többletvíz megtartását szolgálják a rendelkezésre álló területeken.

A Velencei-tavon kialakult alacsony vízállás miatt, a vízminőségi változások fokozottabb nyomon követése érdekében, egy újabb vízminőségmérő bója telepíttetéséről döntött a koordinációs központ. A vízminőség-védelmi szempontból kritikusnak számító területre kihelyezett szerkezet több paraméter mérésére alkalmas, így például vízhőmérséklet, pH, fajlagos elektromos vezetőképesség, oldott oxigén, zavarosság, klorofill „a”. A bója által továbbított adatokat a szakemberek online folyamatosan elemzik, értékelik – közölte a koordinációs központ.

Forrás: www.onkormanyzatiklub.hu

Továbbra is jelentős különbségek vannak a települések népességalakulásában

A KSH friss adatai szerint egyes települések továbbra is növelni tudják lakosságszámukat, míg más térségekben folytatódik a népességcsökkenés. A folyamatok a helyi szolgáltatások és fejlesztések tervezését is befolyásolhatják.

A népesség alakulása az önkormányzatok számára az egyik legfontosabb hosszú távú mutató. A lakosságszám változása hatással lehet az oktatási, szociális és egészségügyi szolgáltatások iránti igényekre, valamint a településfejlesztési döntésekre is.

A KSH adatai alapján továbbra is jelentős különbségek figyelhetők meg az ország egyes térségei között. Egyes települések növekedni tudnak, míg mások esetében a népességcsökkenés és az elöregedés jelenti a legnagyobb kihívást.

Az önkormányzatok számára a demográfiai folyamatok nem csupán statisztikai adatokat jelentenek. A lakosságszám alakulása befolyásolhatja az intézményhálózat működtetését, a fejlesztési források felhasználását és a települések hosszú távú stratégiáját is.

Forrás: www.onkormanyzatiklub.hu

Ne várjunk őszig a kéményellenőrzéssel!

Kéményseprővel találkozni csak akkor hoz szerencsét, ha az otthonunkban találkozunk velük, amikor a házunk kéményét ellenőrzik. Ha jól működik az égéstermék-elvezetőnk, biztonságban tudhatjuk otthonunkat, családunkat. Magánszemélyeknek a kéményseprés ingyenes, viszont a kéményseprők a családi házakhoz nem mennek ki automatikusan. Az ellenőrzéshez időpontot kell egyeztetni. Az időpontfoglalás, ellenőrzés és, ha szükséges, a tisztítás is ingyenes. Ahol szilárd tüzelővel fűtenek ott évente egyszer, ahol gázzal, ott kétévente egyszer ingyenes a kéményellenőrzés.

Sokan csak az őszi hideg időjárás beköszöntekor, a fűtési szezon kezdetén hívnak kéményseprőt, amikor a szakemberek leterheltebbek, ilyenkor többet kell várni az ellenőrzésre. Ne várjunk őszig, egyeztessünk időpontot minél hamarabb! A kéményseprők a fűtési szezonon kívül is elérhetők, nyáron gyorsabb az ügyintézés, rövidebb a várakozási idő. A nyári szabadságok miatt könnyebb megfelelő időpontot találni a kéményseprők fogadására is.

A társasházban élőknek nem kell kéményseprőt hívniuk, oda automatikusan kimennek a szakemberek. A családi házban élők a https://kemenysepres.katasztrofavedelem.hu/ weboldalon az online ügyintézés, majd időpontfoglalás felületen tudnak időpontot foglalni az ingyenes kéményellenőrzésre. Ha valaki jobban szereti a telefonos ügyintézést, a 1818-as telefonszámot hívja, a telefonos menüben pedig az 1-es, 9-es, 1-es számot kell megnyomni.

Azoknak a családi házaknak a kéményeit, amelyek gazdálkodó szervezet székhelyeként, telephelyeként, fióktelepeként vannak bejegyezve (az egyéni vállalkozó is annak számít), nem a katasztrófavédelem kéményseprői ellenőrzik. Ezen házak kéményeinek ellenőrzését kéményseprőcégek végzik saját díjszabásuk szerint. Ha szilárd tüzelővel fűtenek, akkor évente egyszer, ha gázzal, akkor kétévente egyszer kötelező a gazdálkodó szervezeteknek a kéményseprést megrendelni. A https://kemenysepres.katasztrofavedelem.hu/ oldalon a „ki az ön kéményseprője” résznél az irányítószám megadása után ki lehet választani, hogy magánszemély, vagy vállalkozás-e a kéménytulajdonos, illetve azt is, hogy családi ház-e vagy társasház-e a szóban forgó épület. Az oldal a vállalkozások számára felajánlja, hogy az adott területen milyen kéményseprőcégektől lehet megrendelni a kötelező ellenőrzést.

A gazdálkodó szervezetek attól a kéményseprőcégtől rendelhetik meg a kéményellenőrzést, amelyik szimpatikus, ne dőljenek be a bírsággal fenyegetőző csalóknak.

Ha bárhol átalakították a kéményt, felújították azt, vagy új fűtőeszközt kötöttek rá, ott csak akkor szabad használni a kéményt, ha egy kéményseprő a helyszínen egy műszaki vizsgálat során leellenőrizte azt és egy megfelelőségi nyilatkozatot állított ki róla. Ha ez nem történt meg, a kéményt használni nemcsak tilos, hanem életveszélyes is. Az új, vagy átalakított kéményekkel kapcsolatos helyszíni vizsgálatért fizetni kell, a szolgáltatást meg kell rendelni a fent említett webes felületen, vagy telefonszámon.

Forrás: www.katasztrofavedelem.hu (Belügyminisztérium, Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság)

Hogyan tehető vonzóvá a helyi politikai tisztség?

A helyi önkormányzatokról szóló vitákban gyakran beszélünk autonómiáról, hatáskörökről, forrásokról, intézményi reformokról vagy éppen állam és önkormányzat viszonyáról. Ritkábban kerül szóba egy prózaibb, de legalább ilyen fontos kérdés: lesz-e egyáltalán elég ember, aki hajlandó helyi politikai tisztséget vállalni? Az önkormányzatiság ugyanis nem csupán jogszabályi keretekből és intézményi garanciákból áll, működéséhez szükség van jelöltekre, akikből képviselők, polgármesterek, bizottsági tagok, vagyis olyan helyi szereplők válhatnak, akik időt, és energiát szentelnek, illetve felelősséget vállalnak a közösségi ügyek intézéséért. Tobias Schib és Alois Stutzer tanulmányukban azt a kérdést teszik fel, hogy mi teszi vonzóvá a helyi politikai tisztséget és milyen feltételek mellett várható, hogy elegendő számú jelölt induljon az önkormányzati választásokon.

A kérdés első pillantásra technikainak tűnhet, valójában azonban a helyi demokrácia egyik alapvető előfeltételéről van szó. Ha nincs elég jelölt, akkor a választás formalitássá válik, gyengül a politikai verseny, csökken az elszámoltathatóság és romlik a politikai szelekció minősége. Vagyis egyáltalán nem mindegy, hogy az önkormányzati tisztségek vonzóak-e a potenciális jelöltek számára. A tanulmány kiindulópontja az a több nyugati demokráciában is megfigyelhető jelenség, hogy az utóbbi évtizedekben nehezebbé vált a helyi politikai tisztségekre jelölteket találni. Ez különösen az olyan rendszerekben jelent komoly kihívást, ahol a tisztségek többsége nem főállású, hanem a szakmai és magánélet mellett végzett, részidős vagy tiszteletdíjas megbízatás.

Svájc e tekintetben különösen alkalmas terepnek tűnik a vizsgálatra: a helyi közösségekre épülő, föderális berendezkedés miatt nagyon sok helyi tisztség létezik, a települési önkormányzatok fontos szereplők, ugyanakkor a kisebb településeken a helyi képviselő-testületi munka többnyire a civil élet mellett végzett közszolgálat, nem jelent főállású politikusi karriert.

A szerzők három svájci kanton, Aargau, Luzern és Zürich települési képviselő-testületi választásait vizsgálják az 1970-es évektől kezdődően. Az adatbázis több mint ötszáz település több mint ötezer választását fogja át, ami önmagában is jelentős empirikus teljesítmény. A részletesebb statisztikai elemzés a luzerni almintára koncentrál, mivel itt nem csak a politikusi fizetésekre vonatkozó adatok állnak rendelkezésre, de a tisztséghez kapcsolódó munkaterhelés is mérhető. A tanulmány ugyanis amellett érvel, hogy a tisztség vonzerejét nem lehet pusztán a pénzbeli juttatások mértéke alapján megítélni: ugyanaz az összeg egészen mást jelenthet, ha heti néhány órás elfoglaltságról vagy ha félállásnyi, esetleg annál is nagyobb terhelésről van szó.

A tanulmány ezért két fő tényezőre koncentrál, a pénzbeli kompenzáció mellett a munkaterhelésre is. Az első kézenfekvő magyarázat szerint, ha egy politikai tisztségért többet fizetnek, akkor többen lesznek hajlandók jelöltként indulni. Ez összhangban van a politikai szelekció gazdaságtani modelljeivel is, a magasabb jutalom elvileg növeli a tisztség vonzerejét, így bővítheti a jelölt kínálatot. A másik tényező a munkaterhelés. Itt az elméleti várakozás kevésbé egyértelmű. Egy kisebb terheléssel járó tisztség vonzóbb lehet azoknak, akik politikai szerepvállalásukat munkával, családdal vagy más kötelezettségekkel szeretnék összeegyeztetni, ugyanakkor kevésbé lehet vonzó azoknak, akik a politikai tisztséget komolyabb karrierlehetőségként vagy elsődleges tevékenységként értelmezik. A kérdés tehát: a potenciális jelöltek számára a magasabb jövedelem vagy az alacsonyabb időráfordítás számít-e inkább.

A tanulmány válasza, hogy a magasabb fizetés önmagában nem látszik érdemben növelni a jelöltek számát. Első ránézésre ugyan van kapcsolat a magasabb jövedelem és a több jelölt között, de ez a kapcsolat nagyrészt eltűnik, ha figyelembe vesszük a település méretét, a munkaterhelést és az önkormányzatok közötti különbségeket. Azaz a nagyobb, gazdagabb településeken jellemzően magasabb a fizetés, és több jelölt is indul, de ebből nem következik, hogy a magasabb fizetés eredményezi a nagyobb jelöltkínálatot. A részletesebb, településszintű sajátosságokat is kontrolláló modellek alapján nincs meggyőző bizonyíték arra, hogy a bérek emelése önmagában növelné a jelöltek számát.

Ezzel szemben a munkaterhelés csökkentése már jóval fontosabbnak tűnik. A szerzők eredményei szerint azokon a településeken, ahol mérséklődött a helyi képviselők átlagos munkaterhelése, később több jelölt jelent meg a választásokon. A hatás mértéke mérsékelt, de nem elhanyagolható: egy öttagú testületnél a munkaterhelés tíz százalékpontos mérséklődése a következő választáson átlagosan mintegy fél jelölttel magasabb jelöltszámmal jár együtt. Ez első ránézésre kevésnek tűnhet, de egy kis településen, ahol gyakran már az is gondot okoz, hogy minden képviselői helyre legyen jelölt, egy plusz jelölt is jelentheti a különbséget a valódi verseny és a puszta formalitás között.

A szerzők különösen fontos megállapítása, hogy a munkaterhelés csökkentése a női jelöltek esetében erősebben látszik hatni. Ez arra utal, hogy a helyi politikai tisztségek időigénye eltérően befolyásolhatja a különböző élethelyzetben lévő potenciális jelöltek indulási esélyeit. Ha egy mandátum nehezen egyeztethető össze munkával, családi kötelezettségekkel vagy gondozási feladatokkal, akkor az egyes társadalmi csoportokat eltérő mértékben tarthatja távol a jelöltségtől.

A tanulmány egyik legnagyobb erénye, hogy a helyi politikai részvétel problémáját nem pusztán politikai kultúra vagy állampolgári aktivitás kérdéseként kezeli, hanem a tisztség konkrét intézményi és gazdasági feltételei felől közelíti meg. A szerzők nem azt kérdezik, hogy az emberek általában érdeklődnek-e a politika iránt, hanem azt, hogy a helyi tisztség vállalása mennyire illeszthető be az életükbe. A jelölthiányt tehát nem moralizáló módon értelmezik, nem abból indulnak ki, hogy a polgárok kevésbé elkötelezettek, mint korábban, hanem abból, hogy a helyi politikai tisztség vállalásának költségei és hasznai változhatnak. Az elemzés üzenete tehát, hogy ha az önkormányzatok több jelöltet szeretnének, nem feltétlenül a tiszteletdíjak emelése a leghatékonyabb eszköz. Hatásosabb lehet a tisztség betöltése időigényének csökkentése, például az operatív feladatok hivatali apparátushoz delegálásával, illetve a politikai és adminisztratív feladatok világosabb szétválasztásával. Ez nem csupán technikai vagy szervezeti kérdés, hanem a helyi demokrácia működőképességét érintő intézményi reformlehetőség.

Ugyanakkor a szerzők maguk is óvatosak az eredmények értelmezésében, nem zárható ki ugyanis teljesen, hogy éppen azok a települések mérsékelték a munkaterhelést, ahol már korábban is nehezebb volt jelölteket találni. A tanulmány ezért nem állítja, hogy tökéletesen azonosította volna a reformok oksági hatását, inkább két stratégia összehasonlításaként értelmezi az eredményeket: a fizetésemelés és a munkaterhelés-csökkentés közül az utóbbi tűnik ígéretesebbnek a jelöltkínálat bővítésére. A szerzők nem ígérnek egyszerű receptet a helyi demokrácia problémáira, de egy fontos szempontot világosan megmutatnak: a helyi politikai tisztség vonzereje nem pusztán anyagi kérdés. A politika időigényes tevékenység, és ahol a helyi mandátum túl nagy terhet ró a tisztségviselőkre, ott a potenciális jelöltek egy része egyszerűen nem tudja vagy nem akarja vállalni ezt a közéleti szerepet. A helyi politikai utánpótlás problémája tehát összefügg a munka és magánélet összeegyeztethetőségével, a helyi adminisztráció professzionalizáltságával, valamint azzal, hogy a választott tisztségviselőktől stratégiai vezetést vagy mindennapi ügyintézést várnak-e el.

A tanulmány olvasása közben óhatatlanul felmerül a kérdés, mennyiben általánosíthatók a svájci eredmények más országokra. Svájc sajátos intézményi környezet: erős helyi autonómia, föderalizmus, közvetlen demokratikus hagyományok, sok kis település és jelentős részidős politikai szerepvállalás jellemzi. Ugyanakkor a probléma egyáltalán nem svájci sajátosság. A helyi politikai tisztségek betöltése sok országban egyre nehezebb, különösen a kisebb településeken. A tanulmány ezért olyan kérdéseket vet fel, amelyek tágabb összefüggésben is relevánsak: hogyan lehet a helyi tisztségeket úgy kialakítani, hogy azok ne csak a nagyon rugalmas időbeosztással, biztos egzisztenciával vagy erős pártszervezeti háttérrel rendelkező polgárok számára legyenek elérhetők. Ezen a ponton érdemes röviden reflektálni a magyarországi helyzetre is a Nemzeti Választási Iroda (NVI) helyi időközi választási adatai segítségével (olyan esetekben ugyanis, amikor egy önkormányzati pozíciót nem sikerül „normál” választás útján betölteni, arra megismételt, időközi választást írnak ki). Az adatok azt mutatják, hogy Magyarországon kifejezetten ritka jelenség, hogy ne legyen elegendő képviselő- vagy polgármesterjelölt: a közel 3.100 települési választásból 2014-ben kilenc ilyen eset volt, 2019-ben hat, 2024-ben pedig mindössze három. Ez alapján Magyarországon nem beszélhetünk általános jelölthiányról az önkormányzati választásokon. A ritka esetek jellege azonban tanulságos. Ezek jellemzően kis települések, közülük csak egynek haladja meg a lakossága az ezer főt. Mindegyik közös önkormányzati hivatalhoz tartozik, ahol a hivatal székhelye nem az érintett településen található. Vagyis a jelölthiány ott jelenik meg, ahol a település kicsi, a helyi társadalmi bázis szűk, és az önálló adminisztratív kapacitás is korlátozott. Ez jól illeszkedik a svájci tanulmány tágabb üzenetéhez: a helyi politikai tisztség vonzerejét nem pusztán a fizetés határozza meg, hanem az is, hogy milyen intézményi, adminisztratív és társadalmi környezetben kell ellátni a feladatot.

A tanulmány fontos hozzájárulása a témához is éppen abban áll, hogy a helyi demokrácia minőségét a politikai képviselet mindennapi realitása felől vizsgája. A helyi önkormányzatok demokratikus működéséhez nem elég, hogy legyenek választások, az is kell, hogy legyen választék. Ehhez pedig olyan tisztségekre van szükség, amelyek betöltését az emberek képesek összeegyeztetni saját életükkel. Schib és Stutzer tanulmánya alapján úgy tűnik, hogy a helyi politikai tisztségek vonzóbbá tételének kulcsa nem feltétlenül a magasabb fizetés, hanem a vállalhatóbb feladatmennyiség. Ha tehát a helyi demokrácia egyik mai kihívása a jelöltek hiánya, akkor érdemes nemcsak azt kérdezni, mennyit fizetünk a helyi politikusoknak, hanem azt is, mennyi munkát várunk el tőlük, milyen feladatokat adunk nekik, és mennyire tesszük lehetővé, hogy a közéleti szerepvállalás ne csak kevesek kiváltsága, hanem sokak számára reális lehetőség is legyen.

Tobias Schib – Alois Stutzer (2026): What contributes to an attractive local political office? Evidence from municipal council elections in Switzerland. Local Government Studies, online first.

Forrás: www.ludovika.hu (Nemzeti Közszolgálati Egyetem)

Generációváltás a közigazgatásban

A magyar közigazgatás egyik legnagyobb kihívása az elöregedő állomány és a fiatal munkaerő megtartása. Bár a központi kormányzati igazgatás, a minisztériumok továbbra is vonzók a pályakezdők számára, számos kutatás szerint az utánpótlás hosszú távon nem biztosított. Arról, hogy mennyire érzékelhető ez a folyamat a gyakorlatban és milyen problémákkal szembesül ez a terület, külön kiemelve a pénzügyőr hivatást, arról Magasvári Adriennt, a Nemzeti Közszolgálati Egyetem (NKE) Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Kar (ÁNTK) Emberi Erőforrás Tanszék egyetemi docense nyilatkozott.

Elöregedő rendszer?
„A magyar közigazgatás személyi állománya egyértelműen elöregedő tendenciát mutat” – emelte ki megkeresésünkre Magasvári Adrienn. A szakértő részletezte, hogy ezt a megállapítást egy friss, hazai és nemzetközi összehasonlításban is elvégzett generációkutatás eredményei is alátámasztják, amelyben az egyetem Emberi Erőforrás Tanszéke és Közszolgálati HRM Kutatóműhelye is részt vett: megállapították, hogy bár a nemzetközi közigazgatásokban is hasonló folyamatok figyelhetők meg, Magyarországon különösen szembetűnő a középgeneráció (35–54 év közöttiek) túlsúlya. Az elöregedés itthon inkább a korfa eltolódásában és a fiatalítási folyamat megtorpanásában érhető tetten.
A generációkutatás során a szakemberek az Európai Közigazgatási Hálózat (EUPAN) 26 tagállamának közigazgatási szervei kapcsolódtak be a vizsgálatba, míg a hazai adatok elsősorban a Kormányzati Személyügyi Döntéstámogató Rendszer (KSZDR), valamint a kvantitatív vizsgálat adataiból származtak. A kutató kiemelte, hogy a vizsgálat egyik legfontosabb tanulsága az volt, hogy a különböző generációk elvárásai között kisebb eltérések mutatkoztak, mint amire előzetesen számítottak. E mellett jelentős eredménynek bizonyult, hogy az elöregedés ugyan valós demográfiai tény, a szervezeti tudástőke szempontjából azonban a legnagyobb kockázatot mégsem ez, hanem a fluktuáció jelenti.

„A központi kormányzati igazgatásban a minisztériumok továbbra is vonzó munkahelynek számítanak a fiatalok számára, ezért az utánpótlás biztosítása önmagában nem jelent akkora problémát” – hangsúlyozta Magasvári Adrienn, hozzátéve, hogy a 30 év alatti foglalkoztatottak aránya ugyanakkor csupán 8–13 százalék között mozog, de a legnagyobb kihívást a fiatal munkatársak megtartása jelenti.

A kutató szerint az, hogy a tanulási és fejlődési lehetőségek, valamint a karrierépítés lehetősége a közigazgatásban jelenleg kevésbé biztosított – miközben különösen a Z generáció számára ezek kiemelt fontosságú tényezők – nem csupán sztereotípia, hanem jogszabályi és szervezeti okokra vezethető vissza. A korábbi életpályamodellek automatikus előmeneteli rendszere ugyan megszűnt, azonban a helyére nem épült ki olyan teljesítményalapú karrierrendszer, amely világos előre lépési lehetőséget kínálna a munkavállalók számára. Bár a jelenlegi bérezési rendszerben a munkáltató széles mozgástérrel rendelkezik a besorolások és illetmények meghatározásában, az előmenetel útja továbbra sem átlátható. „A közigazgatás társadalmi presztízse is jelentősen csökkent az elmúlt évtizedekben” – vélekedett Magasvári Adrienn. Míg korábban kiemelt megbecsülés övezte az államigazgatásban dolgozókat, ma már a pálya kevésbé vonzó a fiatalok számára, amit tovább nehezít, hogy sokan nincsenek tisztában azzal, milyen feladatokat látnak el a közigazgatás különböző szervei. Így például azzal sem, hogy vajon mi tartozik a közigazgatás, illetve a rendészeti igazgatás egy speciális területéhez tartozó pénzügyőrök feladatkörébe.

A pénzügyőr hivatás egyedisége

A pénzügyőri hivatás kutatási témává választását a szakértő személyes életútja is indokolta, hiszen 24 éven keresztül maga is pénzügyőrként dolgozott. Tudományos pályafutását az NKE-n kezdte meg, miközben továbbra is a Nemzeti Adó- és Vámhivatal személyi állományához tartozott (NAV), így belülről ismerhette a szervezet működését. Tapasztalatai szerint a fentebb említett kutatás eredményei nagyrészt visszaigazolták korábbi gyakorlati megfigyeléseit: a pénzügyőri állomány problémái sok tekintetben hasonlóak a többi közigazgatási és rendvédelmi szervnél tapasztalható nehézségekhez, különösen az utánpótlás, az elöregedés és a pályán tartás kérdésében.

„A pénzügyőri hivatást betöltők ugyan sajátos feladatokat látnak el, de jogállásukban és a szolgálat jellegében számos ponton hasonlítanak a rendőri vagy más rendészeti hivatásokhoz” – emelte ki Magasvári Adrienn. Szerinte a kutatásának megállapításai mintegy 80 százalékban a rendőrségre is alkalmazhatók lennének. Kiemelte ugyanakkor, hogy a pénzügyőrök társadalmi ismertsége lényegesen alacsonyabb, mint más hivatásos szolgálati jogviszonyban állóké. Megfigyelhető, hogy sok fiatal nem tudja pontosan, milyen feladatokat látnak el, sőt gyakran összekeverik őket más hatóságok alkalmazottjaival Ezért fontosnak tartja, hogy már fiatal korban megismertessék a diákokkal a különböző hivatásrendeket és azok társadalmi szerepét. Doktori tanulmányai keretében végzett kutatásai azt is igazolták, hogy minél korábban alakul ki valakiben az elköteleződés egy hivatás iránt, annál tudatosabban készül rá, és annál nagyobb valószínűséggel marad hosszú távon is a pályán. Véleménye szerint ezért már gyermekkorban érdemes játékos formában bemutatni a pénzügyőrök munkáját, különösen olyan, a mindennapi élethez kapcsolódó területeken, mint a hamisított termékek elleni fellépés, a fogyasztó- vagy az egészségvédelem. Kiemelte továbbá, hogy a Z generáció számára oly fontos karriert is érdemes tágabban értelmezni. „Nem kizárólag a vezetői előrelépés jelenthet karriert, hanem az is, ha valaki több szakterületet is megismer, szélesebb tapasztalatot szerez, ezáltal komplexebb szakmai tudásra tesz szert” – emelte ki Magasvári Adrienn.

Hangsúlyos kommunikáció

A pénzügyőri pálya egyik erősségének éppen ezt a sokszínűséget tartja, amelyet szerinte sokkal hangsúlyosabban kellene kommunikálni a pályaválasztás előtt álló fiatalok felé. A kutató arra is felhívta a figyelmet, hogy a pénzügyőri állomány átlagéletkora magas, a fiatalok aránya mindössze néhány százalék körül mozog. Ez hosszú távon komoly kihívásokat jelenthet, hiszen az aktív szolgálat fizikai és mentális terhelése idősebb korban egyre nehezebben vállalható. Véleménye szerint a jövő egyik fontos feladata olyan életpályamodellek kialakítása lehet, amelyek lehetőséget biztosítanak az idősebb munkavállalók számára más jellegű feladatok ellátására, miközben a fiatalabb generációk számára is vonzó perspektívát kínálnak.

Magasvári Adrienn emlékeztetett, hogy bár korábban gyakori volt, hogy több generáción át ugyanazt a hivatást választották a családtagok, a 2022-es kutatás eredményei szerint ez a tendencia mára jelentősen visszaszorult. Kutatásának egyik legfontosabb célja éppen ezért az volt, hogy ezt a „láthatatlan" hivatást, a pénzügyőrök gazdaság és közösség védelmében végzett munkáját, és az érte hozott áldozatvállalást érthetővé és vonzóvá tegye a jövő generációi számára.

Forrás: www.ludovika.hu (Nemzeti Közszolgálati Egyetem)

Több százezer rászorulóhoz jutnak el az alapvető segítséget nyújtó támogatási csomagok

Országos lefedettségű program indult a szociálisan rászoruló személyek, várandós anyák és gyermekes családok megsegítésére a kedvezményezett járásokban. A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság (SZGYF) közel 10 milliárd forint vissza nem térítendő európai uniós támogatásból valósítja meg projektjét, amely a mindennapi megélhetési nehézségek enyhítését célozza.

A 9,963 milliárd forint értékű projekt a szegénység és társadalmi kirekesztődés kockázatának kitett csoportokat részesíti rendszeres támogatásban. A program fókuszában a leghátrányosabb helyzetű társadalmi rétegek állnak: megváltozott munkaképességű és idős emberek, várandós anyák, valamint gyermeket nevelő családok.

Stratégiai jelentőségű fejlesztés
A kezdeményezés az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program Plusz keretében valósul meg, és az Európai Unió 2021-2027-es fejlesztési ciklusában Pillér projektként kapott kiemelt szerepet. Az ilyen stratégiai jelentőségű fejlesztések célja, hogy jelentős mértékben járuljanak hozzá az operatív programok társadalmi felzárkóztatási és esélyteremtési célkitűzéseihez.

Tartós élelmiszer és higiéniai termékek a mindennapokhoz
A projektnek köszönhetően tervezetten 325 ezer tartósélelmiszer-csomagot, valamint 30 ezer higiéniai és gyermekápolási termékeket tartalmazó csomagot juttatnak el a rászorulókhoz. A program célja, hogy közvetlen segítséget nyújtsanak azoknak a családoknak és személyeknek, akik nehézségekkel szembesülnek a mindennapi alapvető szükségletek biztosításában.

A csomagok kiosztása 2026 májusának végén kezdődött, országszerte hozzávetőleg 1000 helyszínen.

Forrás: www.palyazat.gov.hu (Pályázati Portál)

GYALOGLÓ HÍREK – Közösség, mozgás, összefogás – egyre több település kapcsolódik a MOSA programjaihoz

Tisztelt Polgármester Asszony! Tisztelt Polgármester Úr!

Az aktív időskor támogatása ma már nemcsak egészségügyi, hanem közösségépítési kérdés is. A Monspart Sarolta Egészséges Életmódért Alapítvány által működtetett MOSA Gyalogló Klubhálózat 2026-ban is dinamikusan bővül: az év első felében már **30 új gyalogló klub alakult** országszerte.

A hálózat ma már több száz települési közösséget kapcsol össze, és egyre több önkormányzat ismeri fel, hogy a rendszeres mozgás, a közös programok és az aktív közösségi élet jelentősen hozzájárulnak a lakosság életminőségének javításához.

Közösségek, amelyek megmozgatják a településeket

Az elmúlt hónapokban több sikeres regionális találkozó is bizonyította, hogy az aktív időskor és a közösségi mozgás iránt országszerte egyre nagyobb az érdeklődés.

Győr-Ménfőcsanakon közel 180 résztvevő találkozott egészségmegőrző előadásokon, közös mozgásprogramokon és közösségi eseményeken. A nap méltó zárásaként Monspart Sarolta emlékére magnóliafát ültettek.

Szekszárdon több mint 100 résztvevő gyűlt össze a MOSA regionális klubtalálkozóján és toborzó napján, ahol a helyi közösségek, klubvezetők és érdeklődők közösen keresték az aktív és egészséges időskor lehetőségeit.

A Lila Szalag üzenete: közösségek összefogása országszerte

Az április 24-i Normafai emlékgyalogláson útjára indult a MOSA Lila Szalag, amely azóta egyre több településre jut el az országban. A rendezvényen közel 400 résztvevő vett részt, több mint 60 település képviseletében.

A kezdeményezés mögött azonban nem maga a szalag a legfontosabb, hanem az az összefogás, amely életre hívta. Az elmúlt hónapokban számos településen találkozott az önkormányzatok nyitottsága és támogatása, a helyi közösségek aktivitása, valamint az önkéntes szervezők lelkesedése. Ezek egyszerre szolgálják az egészségmegőrzést, a közösségi élet erősítését és a generációk közötti kapcsolatok építését.

Hiszünk abban, hogy minél több olyan kezdeményezésre van szüksége, amely alulról szerveződik, helyi közösségekre épül, és amelyhez partnerként kapcsolódnak az önkormányzatok. A Lila Szalag ennek az összefogásnak is egy ékes példája.

Találkozzunk Veszprémben!

2026. augusztus 13-án Veszprém ad otthont a MOSA idei egyik legnagyobb közösségi eseményének. A szervezők mintegy **800 résztvevő érkezésére számítanak** az ország minden részéből.

A rendezvény célja, hogy bemutassa az aktív időskor és a közösségi mozgás jó gyakorlatait, lehetőséget teremtsen a települések, civil szervezetek és közösségek találkozására, valamint új együttműködések kialakítására.

Szeretettel várjuk azokat az önkormányzatokat is, amelyek szeretnének többet megtudni a gyalogló klubok működéséről, vagy helyben hasonló közösségi kezdeményezéseket indítanának.

Köszönjük eddigi együttműködésüket, és bízunk benne, hogy közösen tovább erősíthetjük településeink egészségesebb, aktívabb és összetartóbb közösségeit.

Monszpart Zsolt
kuratóriumi elnök
Monspart Sarolta Egészséges Életmódért Alapítvány
www.mosa.hu | gyaloglo@mosa.hu

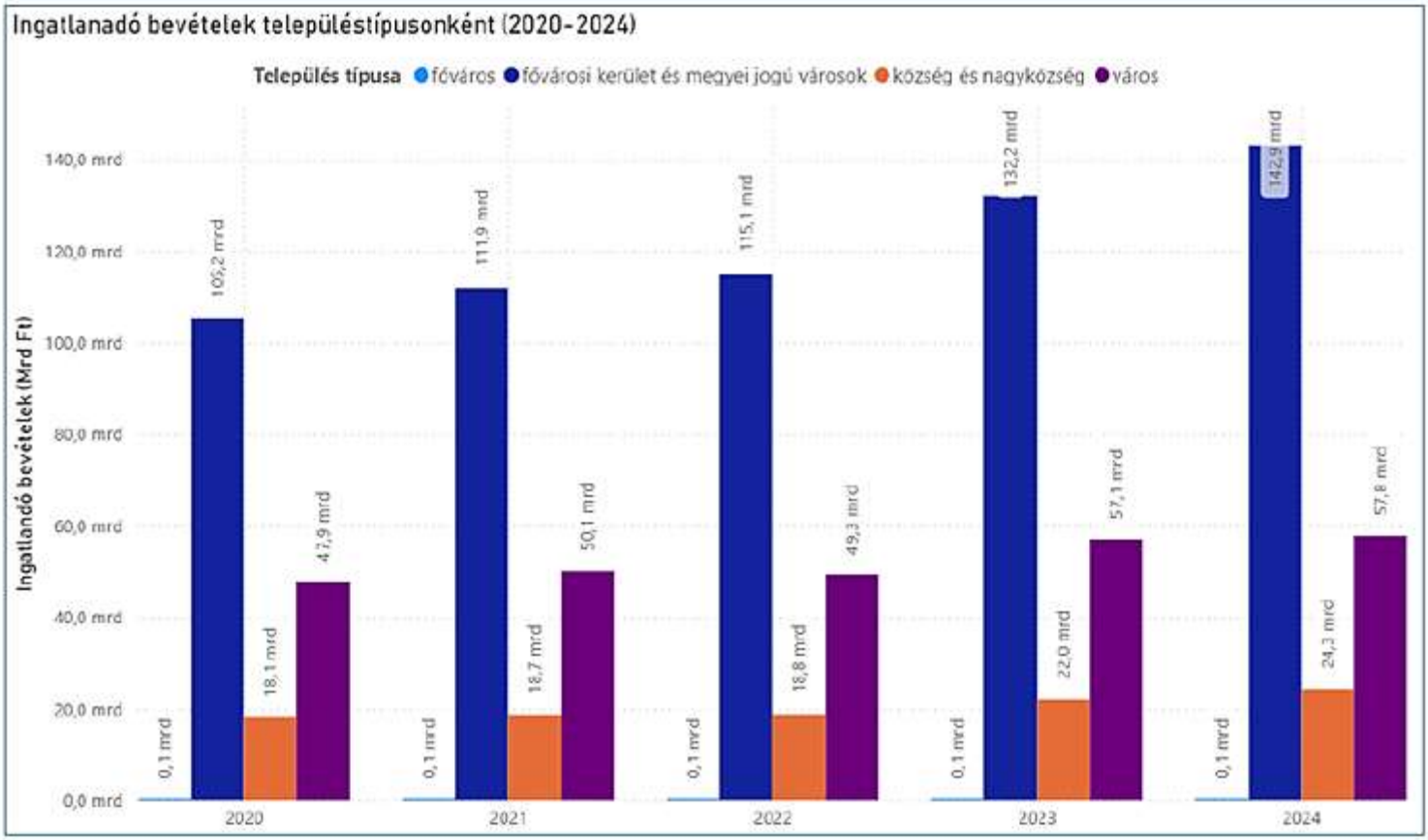
ÁSZ JELENTÉSEK

Szakmai javaslatok a helyi ingatlanadóztatási gyakorlat hatékonyságának növeléséhez

Átgondoltabb ingatlanadóztatással még adóemelés nélkül is mintegy 10-15 százalékkal lehetne növelni a helyi (ingatlan)adóbevételeket. Az Állami Számvevőszék – mintegy 20 önkormányzat ingatlanadóztatása 2024. évben indított ellenőrzésének tapasztalatai alapján – számos támogató szándékú javaslatot fogalmazott meg a hatékonyabb adóbeszedés érdekében.

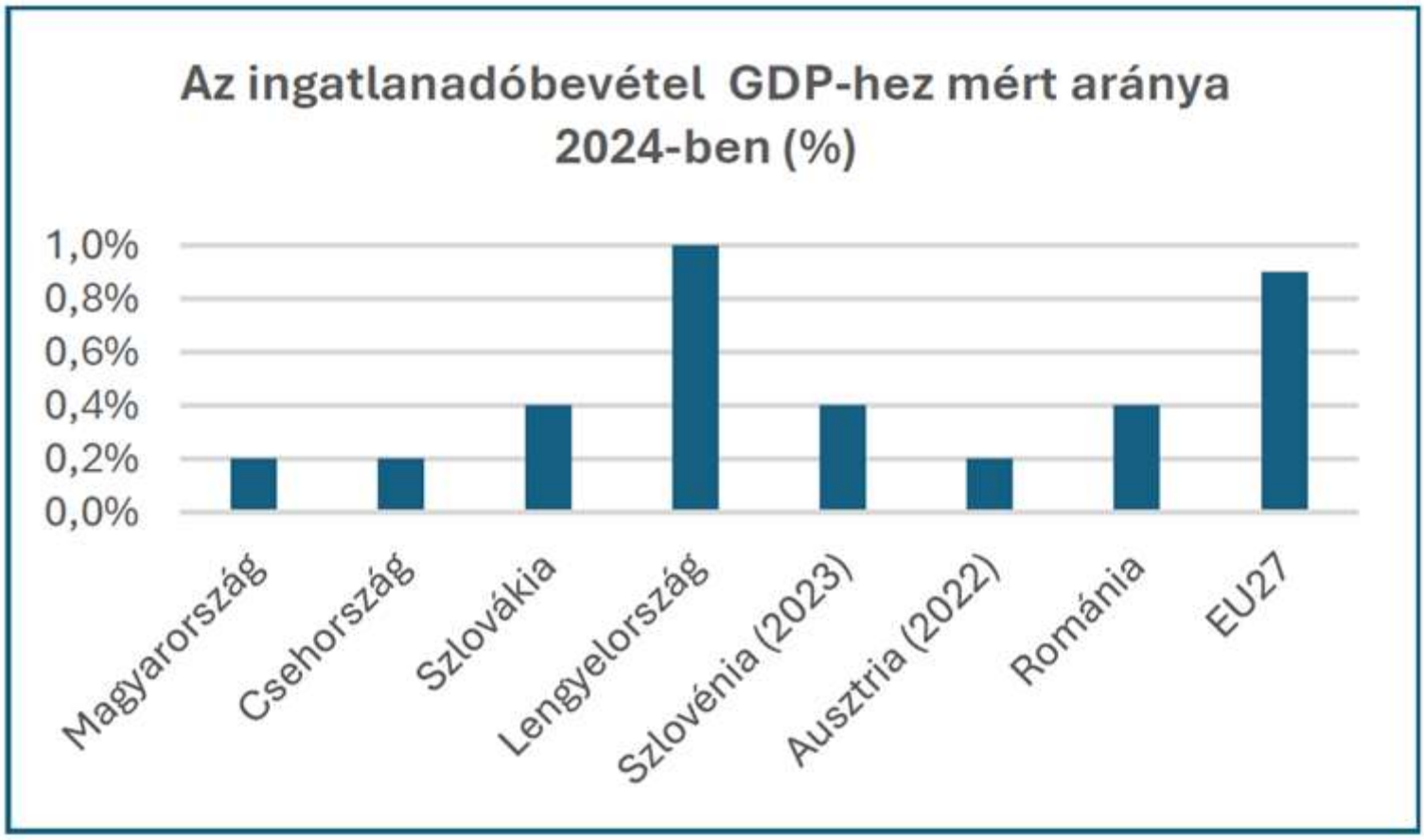
Egy település számára jelentős fejlesztési forrást biztosíthat a helyi adóbevétel, amelynek alapfeltétele a helyi, a települési viszonyokhoz, a helyben lakó vagy gazdálkodó adóalanyok teherviselő képességéhez, valamint a települési célokhoz igazodó adópolitika léte.

Bár a helyi adók legnagyobb bevételt eredményező fajtája a helyi iparűzési adó, (melyből 2024-ben 1348,6 milliárd forint származott) **az önkormányzatok adórendeletben dönthetnek az egyes helyi (ingatlan)adónemek (az építményadó, a telekadó, a magánszemély kommunális adója) bevezetéséről is.** 2024-ben a települések mintegy kétharmadán működött egy vagy többféle helyi ingatlanadó, s azokból 225,2 milliárd forint bevétel származott. E bevétel nagy részét – 77,2 százalékát – főként a nem lakáscélú épületek adóztatásával az építményadó címén beszedett összeg tette ki.

Magyarországon az egyik legérzékenyebb helyi adókérdés az **ingatlanadó**: a magyar társadalomban ugyanis él az ingatlanok adóztatásával szembeni történelmi, szociokulturális ellenérzés, ezért ebben a tekintetben különösen nagy az önkormányzatok felelőssége.

Ugyanakkor az ingatlanadóztatás területén jelenleg – nemzetközi összevetésben is – nagy mozgástere van az önkormányzatoknak mind az adómérték, mind a kedvezményi rendszer kialakítását illetően. **Az ingatlanadóbevétel GDP-hez mért aránya nem tér el érdemben a régiós mintázattól**, az EU átlaghoz képest jóval alacsonyabb.

Az ÁSZ álláspontja szerint az adószint (adómérték) növelése nélkül, **pusztán a hatékonyabb ingatlanadóztatással van mód** – becslésük szerint – mintegy **10-15 százalékkal növelni a helyi (ingatlan)adóbevételeket** (anélkül, hogy a fizetendő szolidaritási hozzájárulás összege növekedne).

Ehhez azonban szükség van egyrészt a helyi adottságokhoz, a települési és adópolitikai célokhoz és a magasabb szintű jogszabályokhoz igazodó **helyi ingatlanadó-rendeleti szabályokra**, másrészt az adószabályok végrehajtásához **megfelelő kompetenciával és kapacitással rendelkező adóhatóságra**.

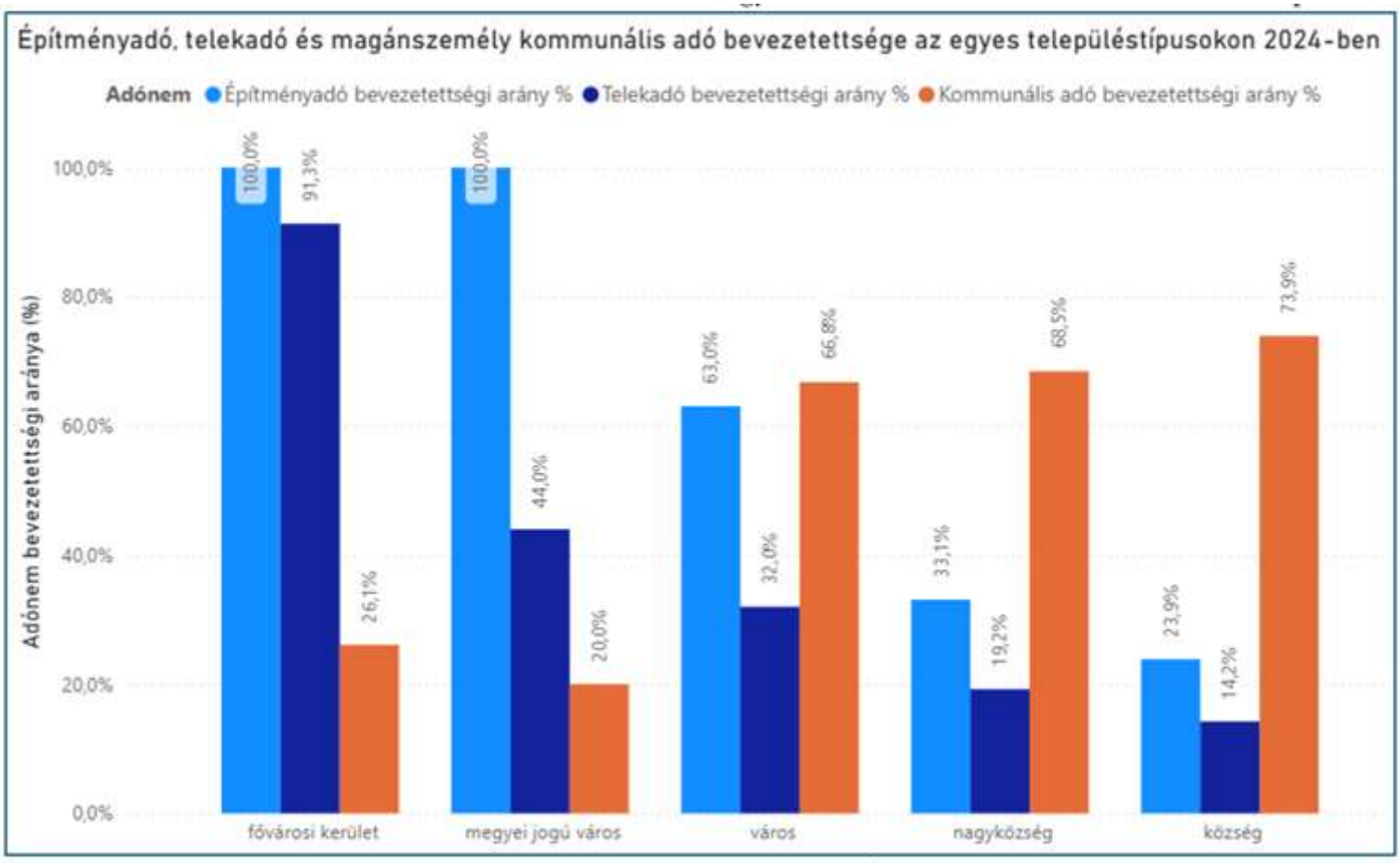
Mindezek elősegítése érdekében az ÁSZ az érdekeltek (önkormányzatok, jegyzők, illetékes miniszterek, Magyar Államkincstár) számára **nem kötelező érvényű, megfontolásra érdemes**, a helyi ingatlanadóztatás hatékonyságát mindenképp növelő, **támogató szándékú javaslatokat ismertetett** az önkormányzati ingatlanadóztatás vizsgálatával szerzett ellenőrzései tapasztalatai alapján.

Világos adópolitikai célok, azoknak megfelelő, törvénnyel összhangban álló adórendelet

Az átgondoltabb, a lehetőségeket kihasználó helyi szabályozás körében megfogalmazott javaslatok közül elsődleges, hogy a törvényi szabályoknak és az önkormányzat akaratának megfelelő, koherens adórendelet abban az esetben alkotható meg optimálisan, **ha a település rendelkezik** világos, a települési közszolgáltatások működtetési igényeihez, a település fejlesztési céljaihoz igazodó **adópolitikai célrendszerrel, koncepcióval.**

Ennek kialakítása során nem hagyható figyelmen kívül, hogy az önkormányzati adópolitikának tükröznie kell a település **földrajzi-gazdasági-szociológiai-társadalmi sajátosságait, valamint az adóalanyok teherviselőképességét**.

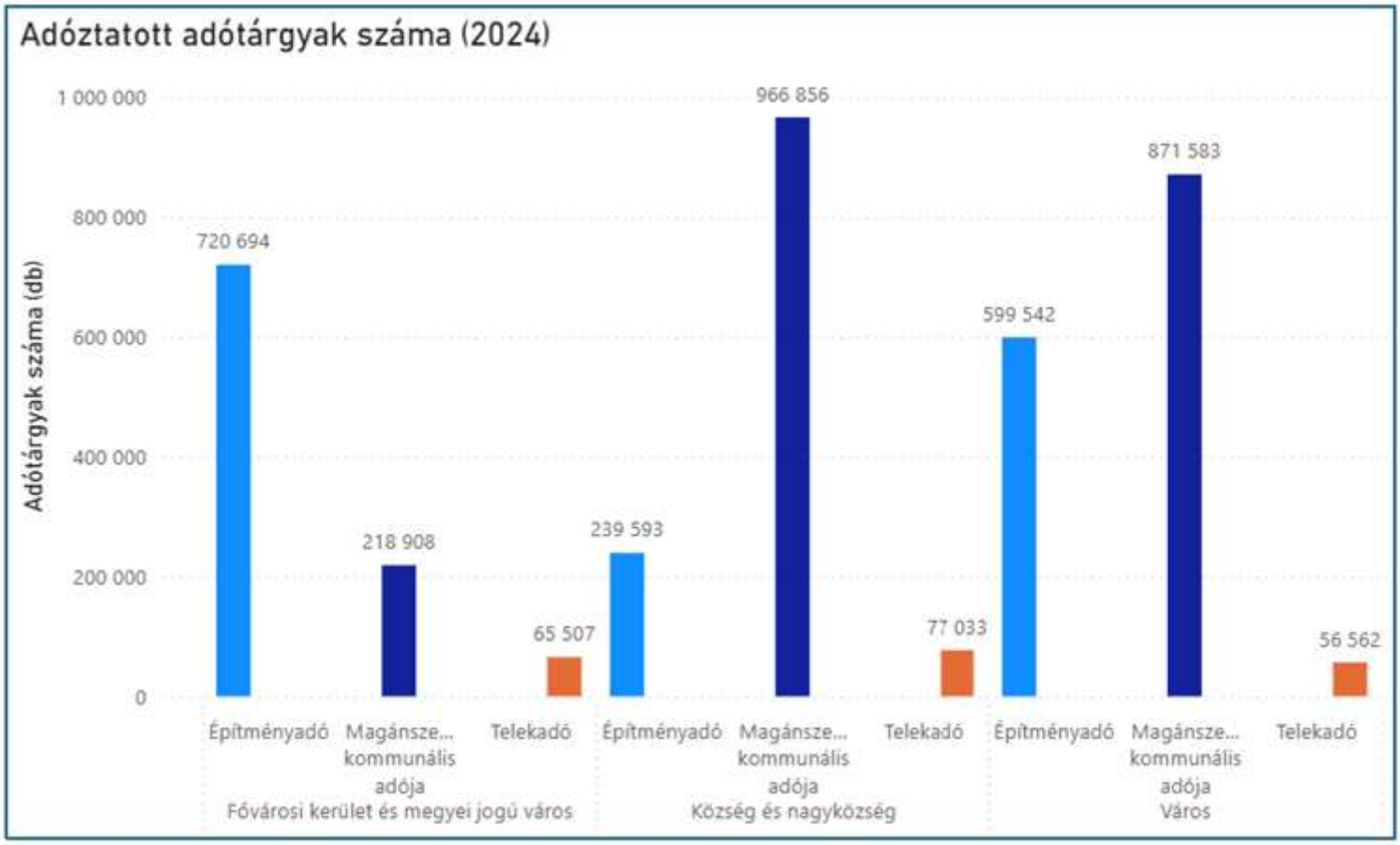
Az e szempontoknak megfelelően kialakított **adórendeletet pedig folyamatosan felül** kell vizsgálni egyrészt a helyi adóztatás szempontjából releváns törvényi szabályok változásinak követése céljából, másrészt a helyi adópolitikának, valamint a helyi gazdasági viszonyoknak való megfelelőség szempontjából**.**

Hatékonyabb és minden esetben jogszerű adóbeszedés

Az ÁSZ álláspontja szerint a hatékony és jogszerű adóhatósági feladatellátáshoz elengedhetetlen a megfelelő, folyamatosan fejlesztett szakmai kompetencia, s ennek támogatása érdekében rendszeres szakmai képzés biztosítása az önkormányzati adóhatósági dolgozók, valamint a felettük másodfokú adóhatósági jogkörben eljáró kormányhivatali munkatársak számára.

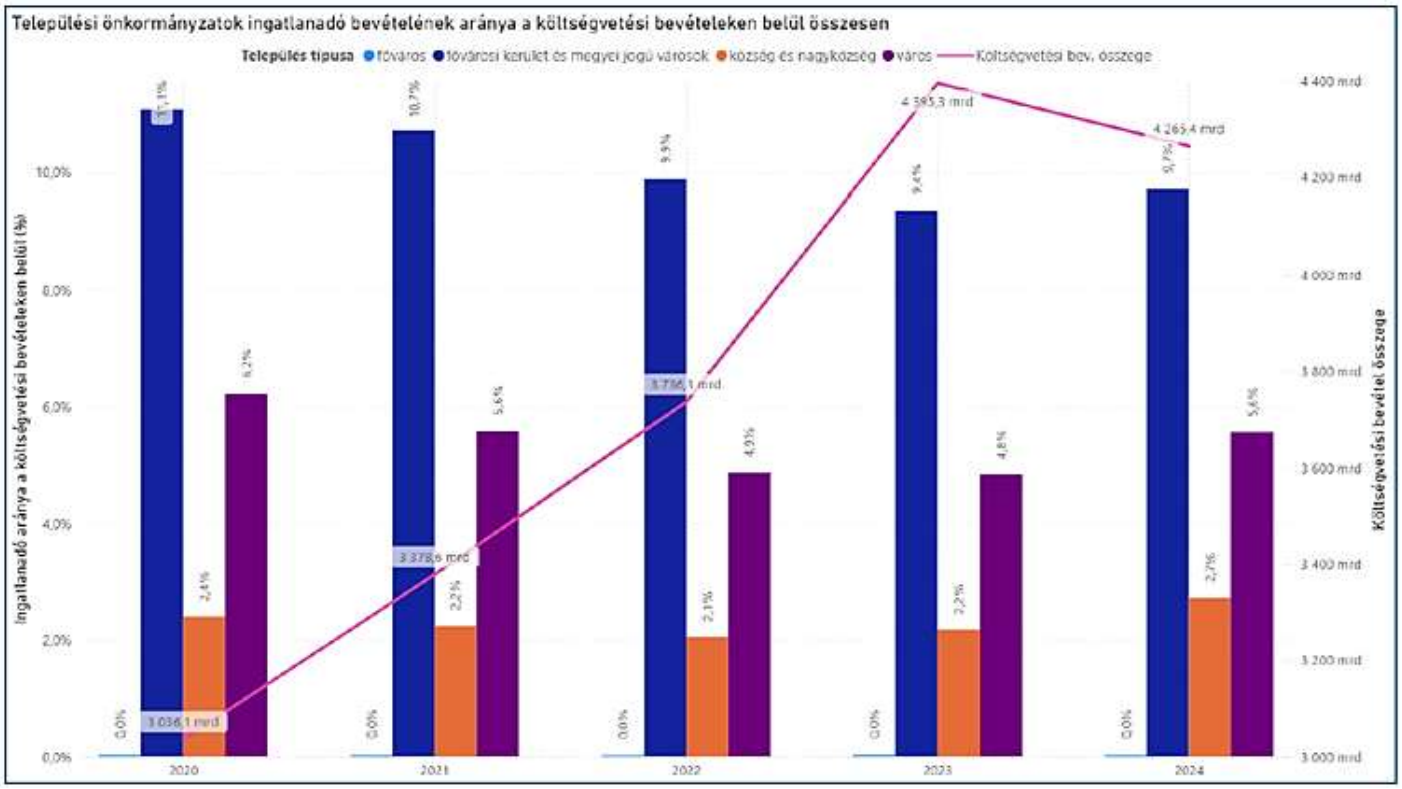
A hatékonyan működő adóhatóságok feladatellátásában az **adótárgyak beazonosítása, felkutatása** is fontos szerepet kell, hogy kapjon. E feladatok ellátásához célszerű a digitális eszközök (műholdképek, légifelvételek, utcakép, ortofotók) rendszeres használata.

Szintén fontos elvárás, hogy az adóhatóságok **határozatai jogszerűek és megfelelően indokoltak, értelmezhetőek legyenek**. Ezáltal csökkenthető az adózói panaszok, jogorvoslatok kezelésre fordítandó idő. Az adómegállapító határozatokat, az adóztatás szempontjából releváns egyéb iratokat (pl.: adatbejelentés, tértivevény) **mindaddig meg kell őrizni, míg azokhoz bármilyen joghatás** fűződik, ezért az idő előtti selejtezést el kell kerülni.

A szakszerű adómegállapítást **gyors, rövid időn belüli adóvégrehajtás** kell, hogy kiegészítse. Ez nemcsak a bevétel növelése miatt szükséges, hanem a jogszerűen eljáró, azaz **időben fizető adózók melletti kiállást is tükrözi**.

Az ÁSZ szakmai megítélése szerint 30 napos tartozás utáni fizetési felszólítás, 60 napos tartozás esetében végrehajtási cselekmény lenne hatékony eszköz az adótartozás behajtására.

Az ingatlanadóztatás törvényi szabályainak átalakítása a hatékony adóztatás érdekében

Az ÁSZ számvevői szerint megfontolandó, hogy a jogszabályi környezet tegye lehetővé az **adóvégrehajtás, adóellenőrzés társulási formában történő megvalósítását**, figyelemmel arra, hogy a specifikus adóhatósági feladatok (adóellenőrzés, adóvégrehajtás) megfelelő színvonalú ellátása specializált szaktudást és gyakorlatot igényel, melyet nem feltétlenül érdemes kialakítani minden kistelepülésen.

Emellett az ÁSZ felvetette, hogy a többszörös adóztatás vagy az adóztatás elmaradása hatékonyabb kizárásának egyik eszköze lehet az adók számának és az adóadminisztrációnak a csökkentése, vagyis a törvényi szabályozás adóztatás-technikai egyszerűsítése. Lehetséges olyan kodifikációs megoldást alkalmazni, amely lényegi-tartalmi értelemben nem változtatja meg az önkormányzati adómegállapítási jogosultságot.

A Magyar Államkincstár szakrendszerének fejlesztése

Az ASP.ADO szakrendszer hatékonyabban tudná segíteni az adótárgy- és adóalanyfeltárási munkát, ha lehetővé tenné, hogy abból automatikusan kinyerhető legyen, mely potenciális adótárgyak, adóalanyok azok, amelyek az ingatlanügyi hatóság által évente szolgáltatott adatok között nem szerepelnek vagy nem az ingatlan-nyilvántartásnak megfelelően szerepelnek.

Az adóhatóságok adómegállapítási feladatai segítését szolgálná továbbá az is, ha a Magyar Államkincstár időközönként (legalább évente) érdemben felülvizsgálná, frissítené és bővítené, az általa üzemeltetett adónyilvántartó szoftver mintahatározatait.

Konklúzió
Összességében ahhoz, hogy a helyi adóztatás hatékonyabb legyen, az ÁSZ számvevőinek álláspontja szerint mind a hatályos törvényi keretszabályozás kis mértékű átalakítása, mind a helyi adópolitika átgondolása, illetve az önkormányzati adóigazgatási feladatellátás hatékonyságának (esetenként kapacitásának) növelése megfelelő eszköz lehet.

Hangsúlyozni szükséges azonban azt is, hogy a támogató javaslatok nem kötelező érvényűek a címzettek számára, azok csupán – hatékonysági, gazdaságossági és célszerűségi szempontokat figyelembe véve – az önkormányzati adóztatásban rejlő potenciális lehetőségek lehető legjobb kihasználását célozzák.

A teljes elemzés itt érhető el.

A szakmai cikk alapját adó eredeti összefoglaló szerzői: Baffia-Klement Gabriella számvevő, dr. Heizer-Kiss Zsófia vezető számvevő, Nagyné dr. Farkas Anikó számvevő, Kanyó Lóránd ellenőrzésvezető

Forrás: Állami Számvevőszék (www.asz.hu)

FÓKUSZBAN AZ IKIR – HELYI KÖZSZOLGÁLTATÁS INFORMÁCIÓS RENDSZER

Az IKIR hasznosítása a hétköznapi munkában

Az önkormányzatok **hatékony** működésének megvalósításához **megfelelő mennyiségű és minőségű** információra van szükség, így az **információgazdálkodás** a napi működés kulcsterülete. Egyedülálló alkalmazásként az IKIR (Helyi Közszolgáltatás Információs Rendszer) lehetővé teszi, hogy az önkormányzatok a különböző adatszolgáltatások során benyújtott **adatokat** strukturált formában **visszakapják, értékelhessék, elemezhessék** azokat, és saját adataikat akár más, **hasonló települések adataival is összevethessék**. Az IKIR segítségével összesen **26 szakrendszer** legkülönbözőbb **statisztikai jellegű** információi kérhetőek le, az ország **összes települése** vonatkozásában. Ma már **több mint 1500 önkormányzat**, és **több mint 2300** regisztrált felhasználó használja rendszeresen a felületet.

A továbbiakban szeretnénk néhány példán keresztül szemléltetni, hogy milyen hasznosak tudnak lenni az IKIR funkciói a mindennapi önkormányzati feladatállátásban:

Háziorvosi feladat ellátásának és leterheltségének vizsgálata
2021-ben egy, a platformot rendszeresen használó önkormányzat egy második háziorvosi praxist hozott létre a településen annak érdekében, hogy csökkentsék a már meglévő praxis leterheltségét. A döntés hatásának ellenőrzése érdekében megvizsgálták, hogy megfelelő-e az egy háziorvosra jutó ellátottak száma.

Az összehasonlítást az IKIR rendszerben végezték el, ahol a vizsgált település adatait a környező települések adataival vetették össze. Az elemzés során az alábbi mutatókat használták:

- Háziorvosok száma [fő] (T-STAR, BP-STAR)
- A háziorvosi ellátásban a megjelentek és a meglátogatottak száma összesen [eset] (T-STAR, BP-STAR)

Az adatok alapján megállapítható, hogy a szóban forgó településen **a legalacsonyabb a háziorvosokra jutó leterheltség a vizsgált települések között.**

Számszerű adatok:

- Vizsgált település: **2 orvos / 15 778 ellátott**
- A vizsgált település 1. számú szomszéd települése: **1 orvos / 11 622 ellátott**
- A vizsgált település 2. számú szomszéd települése: **2 orvos / 25 850 ellátott**
- A vizsgált település 3. számú szomszéd települése: **4 orvos / 39 111 ellátott**

A szelektív hulladékgazdálkodás nyomon követése az IKIR segítségével

Az IKIR adatai alapján egy felhasználónk megvizsgálta, hogy szükséges-e a településén egy külön szemléletformáló kampány a szelektív hulladékgyűjtés ösztönzésére, illetve, hogy növekszik-e a lakosság szelektív gyűjtési hajlandósága.

Az adatok egyértelműen azt mutatták, hogy a szelektív hulladékgyűjtés aránya folyamatosan növekszik, vagyis a lakosság körében erősödik a környezettudatos magatartás. Ebben jelentős szerepe lehetett a 2021-ben kiosztott szelektív hulladékgyűjtő edényeknek, amelyek érezhetően javították a szelektív gyűjtés arányát.

Számszerű adatok:

Mutató	**2020**	**2021**	**2022**
Összes elszállított települési hulladék (tonna)	1199	1215	1239
Lakosságtól elszállított települési hulladék (tonna)	1138	1165	1209
Lakosságtól szelektíven gyűjtött hulladék (tonna)	168	191	251

Önkormányzati alapadatok

Az érdelklődő lakosok megfelelő tájékoztatása, valamint az adminisztrációs terhek csökkentése érdekében május hónapban **valamennyi település alapadata központilag frissítésre került** a Központi Statisztikai Hivatal Országos Statisztikai Adatfelvételi Programjának legfrissebb állománya alapján.

Mivel azonban ezek a települési információk időről időre változhatnak, ezért fontos őket **rendszeresen nyomon követni és szükség esetén módosítani!** A rendszerben a felhasználók saját maguk is frissíthetik településük alapadatait, ehhez nincs szükség a Kompetencia Központ közreműködésére. Azonban fontos megjegyezni, hogy az alapadatok frissítésére kizárólag az adott önkormányzat 1. szintű felhasználói (tehát a polgármester és/vagy jegyző) jogosultak, az alábbi lépések szerint:

A módosítás lépései:

1. Kattintson a Főmenü 'Önkormányzati alapadatok/Önkormányzatok' almenüpontra.
2. Ezt követően megjelenik a felületen az önkormányzatokat tartalmazó lista.
3. Kattintson a módosítandó önkormányzat neve előtt található szerkesztő ikonra , majd ezután megjelenik a hivatal adatait tartalmazó felület.

Válassza ki a módosítandó almodult (Önkormányzatok, Hivatalok, Bizottságok, Társulások, Részönkormányzatok, Nemzetiségi önkormányzatok) és módosítsa a kívánt mezőket, majd kattintson a jobb felső sarokban található Mentés gombra az adatok rögzítése és frissítése érdekében!

IKIR rendszer – felhasználói támogatás

Amennyiben a **rendszer használatával**, vagy az **IKIR-hez történő regisztrációval** kapcsolatban kérdése van, kérjük, hogy jelezze az ikir@ktm.gov.hu email címen, vagy a **+3617951782**-es telefonszámon. Kollégáink a hét minden munkanapján várják hívásukat!

Készítette: Vidék- és Településfejlesztési Minisztérium, Önkormányzati Projektkoordinációs Főosztály

FIGYELMÉBE AJÁNLJUK

Tourinform Plusz - Emelt szintű lokális turizmus szervezés a gyakorlatban

11+ 3 alkalmas, 85 órás gyakorlatorientált képzés személyesen és online, Budapesten, illetve vidéki gyakorlati helyszíneken

A **Magyar Turisztikai Ügynökség - Visit Hungary Tourinform Koordinációs irodája**, a **Magyar Turizmus Akadémia** együttműködésében meglévő turisztikai tapasztalatokra és tanulmányokra épülő gyors és hatékony tudásfrissítést kínál mindazoknak a kollégáknak, akik a helyi turizmusszervező munkájukban kihívásokat látnak, és szeretnék bővíteni szakmai tudásukat.

A Tourinform irodák négy évtizede meghatározó szereplői a hazai turisztikai intézményrendszernek, az irodákban folyó professzionális desztinációmenedzsment munka újragondolása, friss tudással történő támogatása kiemelt fontosságú a turisztikai stratégiák lokális szintre történő optimalizálásához.

A program célja:
Olyan lokális szinten a turizmusban - Tourinform hálózatban vagy település szintű turizmusszervezésért felelősként - dolgozó munkatársak képzése, akik a képzés eredményeként az elsajátított elméleti és gyakorlati ismereteik birtokában, valamint megszerzett készségeik révén képesek komplex szemlélettel helyi turisztikai ügyekben szakmai álláspontot kialakítani, a turisztikai fejlesztéseket, marketing munkát szakmai tanácsadói szemmel támogatni, a mindennapos Tourinform munka reputációját a településükön emelni, ezáltal az iroda közösségszervezési és városmarketing feladatait hatékonyabban ellátni – ezzel biztosítva az országos és desztinációs szintű turisztikai stratégiák lokális szintre történő adaptációját.

A képzés során első kézből kerül interpretálásra a hazai turizmusirányítás aktuális desztinációs szemlélete a legfrissebb kutatásokkal, a rendelkezésre álló adatok és azok elemzésének gyakorlati szintű alkalmazásával. Minden téma lokális szintű kapcsolódásokon keresztül kerül feldolgozásra, legyen az termékstratégia, városmarketing, NTAK irányú, lokális kínálat elemzése és fejlesztési potenciálok beazonosítása, keresletelemzés stb.

A 11+3 alkalmas felnőttképzés keretében folytatott tudásátadással a résztvevők naprakész, gyakorlati és azonnal hasznosítható tudással gazdagodnak. A képzés remek lehetőséget kínál a helyi turisztikai szolgáltatókkal való szakmai kapcsolat megújítására, a település vezetését támogató turisztikai tanácsadói munka kialakítására, frissítésére.

Kiket várunk a képzésre?
A képzés célcsoportja elsősorban a Tourinform hálózatban dolgozó munkatársak, vagy település szintű turizmusszervezésért felelős, jelenleg is turizmusban dolgozó érdeklődők.

Fő célcsoportunk:

- a Tourinformokban dolgozók, irodavezetők és munkatársak, akik bővíteni szeretnék szakmai tudásukat
- a helyi vagy térségi TDM-ek, turisztikai egyesületek kollégái, akik megerősíteni szeretnék ismereteiket, hatékonyabbá tennék a turisztikai fejlesztési és értékesítési folyamatokat
- önkormányzatok turisztikai referensei, előadói, önkormányzati intézmények elkötelezett turisztikai munkatársai, akik napi szinten foglalkoznak a település vendégfogadási feltételeinek javításával felsőoktatásban tanuló végzős turizmus-vendéglátás-szálloda szakos hallgatók, akik a desztinációmenedzsment területen kívánnak elhelyezkedni.

A részvétel feltétele: turisztikai szakmai tapasztalat vagy felsőfokú turisztikai tanulmányok esetén min. 3 lezárt tanév megléte

Miért érdemes rá jelentkezni?

Mert a képzés elvégzésével a résztvevők:

- naprakész, gyakorlati és azonnal hasznosítható tudással gazdagodnak, melyhez a Magyar Turizmus Akadémia tanúsítványát is megkapják
- a Tourinform irodavezetői munkakörhöz szükséges végzettséggel egyenértékű tanúsítványt kapnak
- a desztinációs szemlélet lokális alkalmazásával esélyt kapnak a helyi turizmus újragondolására
- hatékonyan bevonhatóak a lokális turizmusszervezésbe, személyes, szakmai tanácsadóként működhetnek a helyi turisztikai ügyek, problémák kezelésébe
- képesek lehetnek a szolgáltatói kapcsolatok aktivizálására
- segíthetik a település újra-pozícionálását a turizmus piacán
- önismereti, kommunikációs és vezetői tudásuk birtokában sikeresebb érdekérvényesítővé válhatnak
- szakmai kapcsolatokat építhetnek

A képzés oktatói

A képzési program oktatói mind kiemelkedő elméleti tudással és sok éves munkatapasztalattal rendelkeznek a turizmusfejlesztés, a turizmuskutatás és adatelemzés, a marketing és értékesítés, a személyes kommunikációs és vezetői tréningek, a digitális kommunikáció területeteken.

Az oktatók:

- napi szinten foglalkoznak a hazai turizmusirányítás kérdéseivel
- elmélyült ismeretekkel rendelkeznek a turizmusszervezést megalapozó tárgykörökről;
- biztos képzési (felnőttképzési) módszertani ismeretekkel és képeségekkel rendelkeznek;
- tanulásra alkalmas légkört tudnak teremteni
- gyakorlati segítséget, tanácsot tudnak adni a lokális turisztikai ügyek vizsgálatában.

Tematika és dátum:

A képzés egyes alkalmai **2026. szeptember és 2027. január között** havonta 2-3 napon kerülnek megrendezésre, általában szerdai vagy csütörtöki napokon, **személyes vagy online** jelenlét formájában. A képzés az alábbi témaköröket dolgozza fel:

I. 2026. szeptember 22 – 23. – személyes, Budapest

Desztinációs szemlélet - haladó turisztikai alapismeretekkel

- Az utazási döntést befolyásoló tényezők
- NTAK
- Az ágazati folyamatok feltérképezése, megértése, a világtrendek és azok hatásainak vizsgálata
- Szálláshelyfejlesztési döntéshozatal adatok alapján

II. 2026. október 7 – 8. – online, 2 x fél nap

Magyarország turisztikai térségei - Turisztikai térségek turisztikai teljesítménye, nemzetközi értékesíthetősége, márkázása, turisztikai fejlesztési logikája, víziója

Aktív turizmus

III. 2026. október 16., november 13. – személyes, Budapest

Márkázás és Turisztikai termékek

- Márka belföldön és külföldön. Térségi márkacsalád. Brandbook készítésének folyamata. Országos marketing kommunikáció.
- Márkázási kérdések, elméletek, nemzetközi és hazai városmárkák.
- Márkázás gyakorlati feladat.
- Turisztikai termékek.

IV. 2026. november 25. – online, fél nap

Egészségturizmus

Az egészségturizmus, mint termék értékelése, a gyógyhelyek és fürdővárosok szerepének bemutatása, területi jellemzői.

V. 2026. november 26. – online, fél nap
Szolgáltatás és minőség
Elméleti és gyakorlati betekintés a Magyarország Kincsei ernyővédjegy attrakcióminősítési folyamataiba és követelményeibe (strandok, fürdők, gyógyhelyek, várak, kastélyok kategóriákban), valamint a szálláshelyminősítés aktuális kihívásaiba.

VI. 2026. december 7. – személyes, Budapest
Digitális hatékonyságnövelés
A digitális jelenlét fontossága, trendek, értékelési szempontok, online látogatói útvonal és elakadási pontjai. Gyakorlati útmutató a kampánytervezéshez és lebonyolításhoz Google és social platformokon, AI-alapú eszközök a marketingtevékenységekben.

VII. 2026. december 8. – személyes, Budapest
A Tourinformok szerepe a lokális turizmusszervezésben és Kutatásmódszertan
- A Tourinform munka éves ciklusai. Az érdekérvényesítés a szolgáltatók és a településvezetők körében. Adatbázis kezelés. GDPR kérdések. Kapcsolattartási platformok. Az eddig tanultak Tourinformra szabása.
- Kutatásmódszertan: Kik, honnan és miért érkeznek hozzánk?

VIII. 2027. január 12. – személyes, Budapest
Profi kommunikáció a gyakorlatban – vendégtípusok felismerése és tudatos kezelése gyakorlati kommunikációs eszközök segítségével a mindennapi működésben
- A különböző vendég- és viselkedéstípusok gyors felismerése
- A kommunikáció szerepe a vendégélményben és a mindennapi működésben
- Hogyan alkalmazkodjunk különböző személyiségű vendégek elvárásaihoz
- Hatékony kérdezési és információátadási technikák Tourinform helyzetekben
- Konfliktus- és panaszkezelés gyakorlati megközelítésben
- Nehéz vagy váratlan helyzetek kezelése gyakorlati példákon keresztül

IX. gyakorlati napok vidéki helyszíneken:
2026. november első hete (Keszthely), 2027. január 13. (Gödöllő), január utolsó hete (Bük)

A dátumok változhatnak, de a képzés struktúrája és az egyes alkalmak időbeli eloszlása hasonló lesz. A személyes alkalmak helyszíne a Magyar Turizmus Akadémia budapesti képzőközpontja: 1139 Budapest, Váci út 91/A. (BC91 Irodaház, IV. emelet)

Ár és jelentkezési feltételek: A képzés **EARLY BIRD** kedvezményes ára **2026. június 30-ig** történő jelentkezés esetén **145 000 Ft + Áfa/fő**, a teljes, 290 000 Ft+ Áfa/fő helyett.

2026. július 1 – szeptember 5. között a képzés kedvezményes ára **170 000 Ft + Áfa/fő** a teljes, 290 000 Ft+ Áfa/fő helyett.

A kedvezményes ár igénybevételét a Magyar Turisztikai Szövetség Alapítvány és a Magyar Turizmus Akadémia Kft. biztosítja 2026-ban, a turisztikai szakma minőségi megújulása érdekében.

A képzést minimum 10, maximum 14 fő jelentkezése esetén tudjuk elindítani, a jelentkezési határidő: **2026. szeptember 5.**

Figyelem! A jelentkezésnél kérjük mérlegelni: a 11 + 3 alkalmas képzés egymásra épülő modulokból épül fel: a személyes alkalmak havonta átlagosan 2-3 napot vesznek igénybe, amely miatt budapesti szállás igénybevétele válhat szükségessé. Az esetleges szállásról a résztvevőknek maguknak kell gondoskodniuk, ennek költségét a részvételi díj nem tartalmazza. Az online órák szintén két egymást követő napon (szerda és csütörtök) kerülnek lebonyolításra.

A Felnőttképzési törvény értelmében a képzés végén **tanúsítványt** kapnak a résztvevők. A **tanúsítvány kiállításának feltétele, hogy a résztvevők számára megengedett hiányzás mértéke ne haladja meg:**

- **az elméleti napok esetén összesen a legfeljebb 25 órát (szüneteket is beleszámítva)**
- **a gyakorlati napok esetében a részvétel nem kötelező**

****

Korábbi résztvevők mondták a képzésről:
„A személyes és online órák mellett, a legjobban a szakmai bejárással egybekötött gyakorlati napok voltak a kedvenceim. Érdekes volt megtapasztalni, hogy mennyi minden szükséges egy térségi desztinációmenedzsment szervezet működéséhez, vagy éppen egy kastély és fürdő üzemeltetéséhez.” *Radeczki Enikő, Gyulai Turisztikai Nonprofit Kft.*

„A szakmai fejlődést magas szinten biztosítja, csodás elemekkel vértez fel, pozícionál, épít és tudatosságra nevel, kiragad a hétköznapokból, rávilágít és lehetőségeket mutat. Gyakorlat orientált, magas minőségű tudást ad, stratégia szemléletű, naprakész ismereteket biztosít.” *Botos Péterné, Kisköre Városfenntartó és Szolgáltató Kft.*

„Ilyen magas színvonalú oktatást, úgy vélem, sehol máshol nem kaphatunk meg. Valamennyi, Tourinformban dolgozó kollégának javasolnám, olyan komplex szemléletet, új látásmódot ad számunkra, gyakorlati, mindennapokban kiválóan hasznosítható tudásanyaggal párosítva, mely közvetlenül emeli munkánk minőségét.” *Név nélkül – Tourinform munkatárs*

A képzésről tájékozódni és jelentkezni ezen a linken lehet: https://www.turizmusakademia.hu/kepzes/turizmus-szakmai-kepzesek/tourinform-plusz-emelt-szintu-lokalis-turizmus-szervezes-1

Készítette: Visit Hungary Tourinform Koordinációs Iroda és a Magyar Turizmus Akadémia (elérhetőség: kezpes@turizmusakademia.hu)

Válogatás a Lechner Tudásközpont anyagai közül

Regionális földrajzinév-szakértői találkozó Budapesten
Az UNGEGN regionális tanácskozása

Fővárosunk adott otthont annak a találkozónak, ahol 18 ország földrajzi név szakértői ültek össze. A Lechner Tudásközpont, a KTM Ingatlan-nyilvántartási és Térképészeti Főosztály és a Földrajzinév-bizottság közös szervezésében zajlott az ENSZ Földrajzinév-szakértői Csoport Kelet-, Közép- és Délkelet-európai Divízió elnökségi ciklusának első Magyarország vezette találkozója május 12–13. között.

A CIKK FOLYTATÁSA ELÉRHETŐ: www.lechnerkozpont.hu

Miért és mire jó a műholdas földmegfigyelés?
A Lechner is ott volt a 14. Térinforrás Meetupon

A Lechner Tudásközpont szakértője, Dr. Kristóf Dániel, is előadott a Neumann János Számítógéptudományi Társaság Térinformatikai és Távérzékelési Szakosztályának június 4-i Térinforrás Meetupján. Az előadás a műholdas földmegfigyelés gyakorlati jelentőségéről szólt, miközben a rendezvény a térinformatika és távérzékelés legfrissebb tudományos és ipari kérdéseit hozta közelebb az érdeklődőkhöz, erősítve a szakmai kapcsolatépítést az egyetemi és piaci szereplők között.

A CIKK FOLYTATÁSA ELÉRHETŐ: www.lechnerkozpont.hu

Nyílt adatoktól a GeoAI-ig –a térinformatika jövője volt a téma Debrecenben

A Debreceni Egyetem május 21–22-én rendezte meg a XVII. Térinformatikai Konferencia és Szakkiállítást, amely idén is a hazai térinformatikai szakma egyik legfontosabb találkozóhelye volt. A kétnapos eseményen a GIS, a távérzékelés, a pontfelhő-technológiák, a mesterséges intelligencia és a nyílt adatok jövője is hangsúlyos szerepet kapott. A Lechner Tudásközpont Téradat-stratégiáját és ezzel kapcsolatos jövőképét Hülber Attila mutatta be a résztvevőknek.

A CIKK FOLYTATÁSA ELÉRHETŐ: www.lechnerkozpont.hu

Téradatnap 2026: Közös gondolkodás az országos téradat-stratégiáról

Csaknem 300 résztvevővel rendezte meg az első Téradatnapot a Lechner Tudásközpont 2026. április 30-án. Az esemény célja az volt, hogy a téradat piac állami és üzleti szereplői között elinduljon a párbeszéd egy országos téradat-stratégia kialakításáról. A rendezvényen bemutatták a Lechner saját téradat-stratégiáját, és többek között a nemzeti téradat-politika, az infrastruktúra-fejlesztés, valamint az adathozzáférés jövőjéről is egyeztettek.

A CIKK FOLYTATÁSA ELÉRHETŐ: www.lechnerkozpont.hu

Összeállította: Vidék- és Településfejlesztési Minisztérium, Önkormányzati Főosztály

PÁLYÁZATI HÍREK

Két győztese lett az Év Kerékpárútja 2026 szavazásnak

Az Év Kerékpárútja 2026 szavazás utolsó napján rendkívül szoros verseny alakult ki a jelöltek között. A 11 útvonalból álló mezőnyből a zalai Szentpéterfölde kör és a budapesti Rákos-patak menti kerékpárút emelkedett ki, amelyek az utolsó órákban folyamatosan váltották egymást az élen, estig pedig csupán néhány szavazat választotta el őket egymástól.

A szavazás hajrájában azonban technikai hiba lépett fel. A voksolást kiszolgáló szerver meghibásodása miatt a rendszer egy idő után már nem dolgozta fel megfelelően a leadott szavazatokat. A hibát később sikerült elhárítani, ám a helyreállítás során egy olyan helyzet alakult ki, amelyben már nem lehetett teljes bizonyossággal megállapítani, hogy a technikai probléma milyen mértékben befolyásolta a szavazás utolsó óráinak eredményét.

A két éllovas mögött kiemelkedően aktív közösségek álltak, amelyek napokon át mozgósítottak, népszerűsítették kedvenc útvonalukat, és több ezer kerékpárost szólítottak meg. Ezt a teljesítményt tiszteletben tartva, valamint a kialakult technikai helyzetre tekintettel az Év Kerékpárútja szavazás történetében először két győztes került kihirdetésre.

Az Év Kerékpárútja 2026 címet így a Szentpéterfölde kör és a Rákos-patak menti kerékpárút közösen nyerték el.

A győztesek méltó képviselői a hazai kerékpáros turizmus sokszínűségének. A **Szentpéterfölde kör** Zala csendes erdeibe, dombjai közé vezet. Ez a szakasz 20 km hosszú, jó minőségű aszfaltfelületen vezet. Az útvonalat érdemes kiegészíteni Söjtör és Tófej települések meglátogatásával, körtúrává bővítve a kerékpártúrát. Az így kapott túra során feltárja magát Zala megye szárnyait bontogató kistérsége, a Göcsej. A „szegek" vidéke jellegzetes aprófalvas településszerkezettel rendelkezik: dombhátakra és domboldalakra épült házak, pincék és gyümölcsöskertek szegélyezik az utat. A bringásokat csigalépcsős kilátó, rusztikus harangláb, takaros vadászház várja az kaland során. A természet forrásvízzel, az erdő árnyékával, tavakkal és tanösvénnyel kényeztet. A Dél-Zalára jellemző ízek pedig kiegészítik az élményt.

A **Rákos-patak menti** nyertes szakaszon a Rákoscsaba utcától a Cinkotai útig lehet tekerni egy 3,2 kilométeres, jó minőségű aszfaltcsíkon. A kerékpárút az egyik legfontosabb kerékpáros szakasz Kelet-Pesten. A zöld környezetben futó út nemcsak könnyen elérhető, hanem a mellette található sportpályák és szabadtéri tornaeszközök miatt is népszerű célpont. A helyenként apró vízesésekkel kísért szakasz kellemes, természetközeli élményt kínál a mindennapokból kiszakadni vágyóknak, de fontos a napi kerékpáros közlekedés szempontjából is. A korábbi tervek szerint a Rákos-patak menti kerékpárút kötné össze a 17. kerületet Kőbányával a belváros irányába és Pécellel Budapest határának irányába. Ma ez a 3,2 km-es szakasz a nyertes, de a cím birtokában talán mind keletre, mind nyugatra meg tud nőni ez az egészen különleges fekvésű út. A **még tartalmasabb kirándulás érdekében** a díjazott útvonalhoz egy kibővített túraajánlatot is készítettünk, amely érinti a Naplás-tavat, a Hermina Bringaparkot és a Szilas-patak menti kerékpárutakat is. Az így kialakuló kör a főváros egyik legváltozatosabb, családok számára is könnyen teljesíthető bringás élményét kínálja.

Hálásan köszönjük a több ezer lelkes szavazónak a részvételt, a jelölő szervezetek munkáját, valamint mindenkinek, aki az elmúlt hetekben egy-egy kerékpárút mellett kampányolt. Bízunk benne, hogy a verseny legnagyobb nyertese végül maga a kerékpározás lett.

Az Év Kerékpárútja 2026 végeredménye

- Szentpéterfölde kör és Rákos-patak menti kerékpárút – 2000+ szavazat
- Pécs–Orfű–Abaliget – 728 szavazat
- Dunavecse–Dunaújváros – 724 szavazat
- Veszprém–Balatonalmádi – 492 szavazat
- Győr–Pannonhalma–Tényő – 465 szavazat
- Szaporca–Harkány–Villány – 369 szavazat
- Szeged–Ópusztaszer – 327 szavazat
- Zagyva menti kerékpárút – 259 szavazat
- Szomolya–Tibolddaróc – 216 szavazat
- Tarna menti kerékpárút – 196 szavazat

Az Aktív Kalandor weboldalán minden útvonalhoz **túraajánlat** is készült, így nemcsak a két nyertes szakaszt lehet végigtekerni, hanem a többi döntős is remek kalandot kínál. A javasolt útvonalak segítségével ezek a bringatúrák könnyedén egész hétvégés programmá alakíthatók.

A pályázatot a Közlekedési Kultúra Napja eseménysorozat részeként hirdették meg. A kezdeményezés mögött a KTE Közlekedésbiztonsági Tagozata, az Aktív Magyarország Fejlesztési Központ, valamint a Magyar Kerékpáros Turisztikai Szövetség áll.

Forrás: www.aktivmagyarorszag.hu (Aktív Magyarország)

Támogatásban részesülnek az önkéntes tűzoltó egyesületek

2026-ban 690 millió forint támogatást oszthat szét a katasztrófavédelem a Magyarországon működő önkéntes tűzoltó egyesületek között. A támogatás összege kétféle módon kerül a tűzoltó egyesületekhez: 138 millió forint állami támogatáshoz juthatnak az önállóan beavatkozó egyesületek, 552 millió forint keretösszegre pedig a hivatásos tűzoltóságokkal együttműködő egyesületek pályázhattak.

Az önkéntes tűzoltó egyesületek számára kiírt pályázatra az idei évben 652 egyesület összesen több mint 609 millió forint értékű igényt nyújtott be, amelynek segítségével egyebek mellett működési, illetve gépjármű-felújítási támogatásokhoz juthatnak, valamint különféle tűzoltóeszközöket és szakfelszereléseket szerezhetnek be. A bírálóbizottság munkájában a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság (BM OKF) munkatársai mellett a Magyar Tűzoltó Szövetség által delegált tagok is részt vettek. A bizottság tagjai a pályázati keretösszeg felosztásának alapelveivel egyhangúan egyetértettek.

A támogatásokra vonatkozó javaslatot a BM OKF főigazgatója jóváhagyta, amelynek értelmében a 652 önkéntes tűzoltó egyesület összesen 551,8 millió forint támogatásban részesül. A fennmaradó keretösszeg a természetbeni támogatásként központilag beszerzett EDR rádiók árának változása esetére biztosít fedezetet. A pályázók a megítélt támogatásból 179,7 millió forintot működési költségeikre fordíthatnak, 273,9 millió forint értékben maguk szerezhetnek be tűzoltószakmai- és egyéb eszközöket, 42 millió forintot szertárfelújításra, 39,3 millió forintot gépjármű- és technikaieszköz-felújításra használhatnak fel, továbbá természetbeni támogatásként, 16,9 millió forint értékben EDR rádiókat vehetnek majd át a nyertesek.

ÖTE pályázat 2026 (2026.06.09.)

Forrás: www.katasztrofavedelem.hu (Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság)

Idén is támogatásban részesülnek az önkéntes mentőszervezetek

Százötvenhárom önkéntes mentőszervezet jut 2026-ban központi forrásból pályázati támogatáshoz. A százmillió forintos keretösszegből kilencvenhat millió forint százötvenhárom szervezet között oszlik meg, a négy, ENSZ INSARAG minősítéssel rendelkező szervezet pedig egyedi elbírálással egy-egy millió forint támogatásban részesül. A támogatási szerződéseket a katasztrófavédelem területi szervei kötik meg a nyertes mentőszervezetekkel.

Az önkéntes mentőszervezetek megalakítását és működésük szervezett kereteinek megteremtését 2012-ben kezdeményezte a katasztrófavédelem. A központi, majd a területi rendeltetésű mentőszervezetek megalakítása és minősítése után a járási és települési szintű szervezeteket hívták életre. Ezek a csapatok ma már jól kiegészítik a hivatásos katasztrófavédelem egységeinek munkáját, képesek hatékonyan, a hivatásosok irányításával működni.

Az önkéntes mentőszervezetek fejlesztésének elsődleges célja a települések önvédelmi képességének erősítése volt. A szervezetek bevonásával emelkedik azoknak a száma, akik helyben szerepet tudnak vállalni a károk, különös tekintettel a viharkárok felszámolásában és a helyreállítási munkálatokban. Jelenleg országosan közel 1300 önkéntes mentőszervezet áll beavatkozásra készen az emberek biztonsága érdekében.

A mentőszervezetekben tevékenykedők 2025-ben kétezer háromszáznyolcvan katasztrófavédelmi műveletben vettek részt, ezek jelentős része a nyári időszakban a viharos időjárás okozta tömeges károk elhárításához, kezeléséhez kapcsolódott.

A korábbi évekhez hasonlóan a katasztrófavédelem idén is kiírta azt a pályázatot, amely az önkéntes mentőszervezetek tevékenységéhez kapcsolódó működési költségek finanszírozására, a mentőszervezet tagjai oktatásának, vizsgáztatásának támogatására nyújt lehetőséget a központi költségvetésből. A jóváhagyott döntés alapján százötvenhárom önkéntes mentőszervezet jut pályázati támogatáshoz.

Önkéntes Mentőszervezetek - Eredmények (2026.06.18.)

Forrás: www.katasztrofavedelem.hu (Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság)

Több száz település nevezett a Virágos Magyarország versenyre: indul a helyszíni zsűrizés

Május végén lezárult a nevezés Magyarország legismertebb környezetszépítő kezdeményezésére, amelyre a tavalyi évhez hasonlóan ismét szép számban jelentkeztek városok és falvak. A legtöbb pályázat Veszprém, Borsod-Abaúj-Zemplén és Pest vármegyéből érkezett. A program következő szakasza júniusban folytatódik a pályázatok szakmai értékelésével és a helyszíni zsűrizéssel. A díjazott településeket a novemberi díjátadó gálán hirdetik ki.

A nevezések száma alapján ezúttal az Év főtere és a Virágzó közösség bizonyult a legnépszerűbb kategóriának. Ugyanakkor tavalyihoz képest a legnagyobb mértékben a Virágos városi séták/falusétak kategória iránt nőtt meg az érdeklődés, ezekre 40%-kal több önkormányzat jelentkezett.

VIRÁGOS MAGYARORSZÁG

Idén minden harmadik település nyújtott be pályázatot a különféle tematikus díjakra, így elismerésben részesítik többek között az Év főterét, az Év fasorát, az Év óvodakertjét és az Év zöld innovációját. 2026-ban is kiemelt figyelem kíséri a Virágzó közösség-díjat, amely a helyi összefogással megvalósuló környezettudatos kezdeményezéseket ismeri el.

A Virágos Magyarország szervezőbizottsága és a Visit Hungary idén is öt települési kategóriát díjaz majd, ezek a kisebb és nagyobb falvak, a 30 ezer fő alatti és feletti városok, valamint a budapesti kerületek. Ezen felül számos szervezőbizottsági és támogatói díjat is kiosztanak a pályázók között. A versenyhez határon túli magyar ajkú települések is csatlakozhattak.

Az idei megmérettetés egyik legfontosabb üzenete, hogy a környezettudatosság a helyi cselekvésekkel kezdődik. A 33 éves múltra visszatekintő mozgalom ugyanis mára jóval túlmutat a hagyományos környezetszépítésen, és azt hirdeti, hogy szép az, ami környezettudatos. A klímaváltozás hatásai – köztük a csapadékmentes tavaszok és az egyre gyakoribb nyári aszályok – ugyanis a települési zöldfelület-gazdálkodásban is új megoldásokat kívánnak. A Virágos Magyarország ezért idén kiemelten keresi azokat a jó gyakorlatokat, amelyek példát mutatnak a klímaadaptív zöldfelület-fenntartásban, a korszerű növényalkalmazásban, a csapadékvíz-hasznosításban és a fenntartható településüzemeltetésben – mindezt helyi, közösségi összefogással.

A következő hetekben szakértőkből álló zsűri járja be az országot, akiknek áldozatos, önkéntes tevékenysége ebben a rendszerben nélkülözhetetlen. Ezért örömteli, hogy közel 200-an – köztük kertész- és tájépítészmérnökök, zöldfelület-fenntartók és falugazdák – segítik az idei verseny sikeres lebonyolítását. Nem csupán értékelnek: szaktudásuk, a helyszíni szemléken adott iránymutatásaik, visszajelzéseik fontos segítséget nyújtanak a településeknek abban is, hogy tudatosabban építsék közösségüket és zöldfelületi stratégiáikat. Dóczi Melinda, a Visit Hungary Marketing divíziójának vezetője a verseny kapcsán kiemelte: „ezek a közös erőfeszítések nemcsak a helyiek életminőségét javítják, hanem a látogatók számára is értéket és élményeket teremtenek – hozzájárulva a turizmus fenntartható fejlődéséhez”.

A pályázatok szakmai értékelése és a helyszíni zsűrizés a napokban indul, a díjazott települések a novemberi díjátadó gálán vehetik át az elismeréseket.

A hazai verseny mellett Magyarország 2026-ban is képviselteti magát az 51 éves múltra visszatekintő, a környezetszépítést és a kertkultúra fejlesztését népszerűsítő Európai Virágos Városok és Falvak nemzetközi versenyén. Az idei megmérettetésen a falvak kategóriájában Etyek, míg a városok között Kecskemét képviseli hazánkat. A nemzetközi zsűri 2026. július 4. és 7. között látogat Magyarországra, hogy helyszíni értékelés keretében mérje fel a két település eredményeit és értékeit.

További információ:
www.viragosmagyarorszag.hu
facebook.com/viragosmagyarorszag
www.youtube.com/ViragosMagyarorszag

Forrás: www.viragosmagyarorszag.hu (Magyar Turisztikai Ügynökség - Visit Hungary)

REGIOSTARS 2026

Idén is több magyar fejlesztéssel történt a jelentkezés az Európai Bizottság Regionális és Várospolitikai Főigazgatósága (DG REGIO) által meghirdetett REGIOSTARS versenybe. A díjat 2008 óta azoknak az uniós támogatással megvalósult projekteknek ítélik oda, amelyek kézzelfogható eredményeket hoztak a helyi közösségek számára, innovatív megoldásokat alkalmaztak, és más európai régiók számára is jó példát jelenthetnek. A pályázatok öt kategóriában versenyeznek – a zöld fejlesztésektől kezdve a társadalmi befogadást erősítő beruházásokig. A nevezéseket május 22-éig lehetett benyújtani, jelenleg a projektek jogosultsági vizsgálata zajlik.

Az alábbi projektekkel nevezett hazánk az idei REGIOSTARS díjra:

A polgárokhoz közelebb álló Európa kategória

Kulturális negyed

A veszprémi fejlesztés a belváros egyik legjelentősebb városmegújító beruházásává vált. A projekt nemcsak a közösségi terek és zöldfelületek megújítását célozta, hanem új életet is vitt a városrészbe: összekapcsolta a környék meghatározó intézményeit, élhetőbbé és vonzóbbá tette a belvárosi környezetet, miközben erősítette Veszprém kulturális és közösségi szerepét is. A fejlesztés példaértékűen ötvözte a városi zöldfelületek megújítását, a közösségépítést és a modern városfejlesztési szemléletet.

Szociális infrastruktúra fejlesztése Újfehértón

A beruházás részeként megújult a Szociális Szolgáltató Központ, javítva a nappali ellátás színvonalát és a rászorulók számára nyújtott szolgáltatásokat.

Zöld város kialakítása a Homokbányán

A kecskeméti projekt keretében új rekreációs és sportterületek jöttek létre, miközben jelentősen fejlesztették a városrész zöld infrastruktúráját is. A cél egy élhetőbb, család- és klímabarát városi környezet kialakítása volt.

Szociális és befogadó Európa kategória

Egészségház kialakítása Újszászon

Új épületszárny épült a meglévő egészségházhoz kapcsolódva, amelybe valamennyi felnőtt és gyermek háziorvosi körzet, valamint a védőnői szolgálat is beköltözött. A beruházás korszerűbb és könnyebben elérhető egészségügyi ellátást biztosít a városban élők számára.

Könyvtár négy keréken, MindenkiNet

A projektben modernizálták az egri Bródy Sándor Könyvtár szolgáltatásait. A könyvtárbusz és a digitális labor révén a kisebb településeken élők számára is könnyebben elérhetővé váltak a könyvtári és digitális szolgáltatások.

Törökszentmiklós Városi Bölcsőde bővítése

A projekt célja a bölcsődei férőhelyek számának növelése és az ellátás korszerűsítése volt. A fejlesztés több kisgyermekes család számára nyújt lehetőséget a modern bölcsődei ellátás igénybevételére.

Versenyképes és intelligens Európa kategória

Computerizált, interaktív rehabilitációs módszertani központ létrehozása az OORI-ban

Az Országos Orvosi Rehabilitációs Intézetben részben robotizált rehabilitációs központ jött létre. Az új technológiák a mozgásszervi és idegrendszeri sérülések utáni felépülést segítik, miközben a projekt a korszerű rehabilitációs módszerek szélesebb körű elterjesztését is támogatja.

Zöld Európa kategória

Geotermikus fűtési rendszer kialakítása Lenti város közintézményeiben

A fejlesztés során tíz közintézmény energiaellátását állították át termálvíz alapú geotermikus energiára. A projekt hosszú távon fenntarthatóbbá tette az intézmények működését, miközben hozzájárult a környezetterhelés csökkentéséhez és az életminőség javításához is.

A tavalyi REGIOSTARS versenyben hét projekt képviselte Magyarországot, és bár akkor magyar fejlesztés nem jutott be a döntőbe, továbbra is büszkeséggel tölt el bennünket a 2024-es siker: abban az évben a Magyar Máltai Szeretetszolgálat telemedicina programja kategóriagyőztes lett.

Forrás: www.palyazat.gov.hu (Pályázati Portál)

AZ ÖNKORMÁNYZATI HÍRLEVÉL KIADÁSÁÉRT FELEL:

Dr. Bekényi József

Vidék- és Településfejlesztési Minisztérium,
Önkormányzati Főosztály

SZERKESZTÉSÉRT FELEL:

Szendi-Stenger Hajnalka

Vidék- és Településfejlesztési Minisztérium,
Önkormányzati Főosztály

SZERKESZTI:

az Önkormányzati Hírlevél szerkesztőbizottsága

SZERKESZTŐSÉGÜNK CÍME:

Vidék- és Településfejlesztési Minisztérium,
Önkormányzati Főosztály

1358 Budapest, Pf. 19.

E-MAILCÍM:

onkormanyzati_hirlevel@vtm.gov.hu

TELEFON:

+36 1 795 1839

INGYENES, ELEKTRONIKUS FOLYÓIRATUNK ELÉRHETŐSÉGEINKEN IGÉNYELHETŐ.